



Nederlands
Jeugdinstituut

Jaarverslag 2018

Top tien
beschermende
factoren

Zo thuis mogelijk
opgroeien

Jeugdzorg vraagt
om integrale aanpak

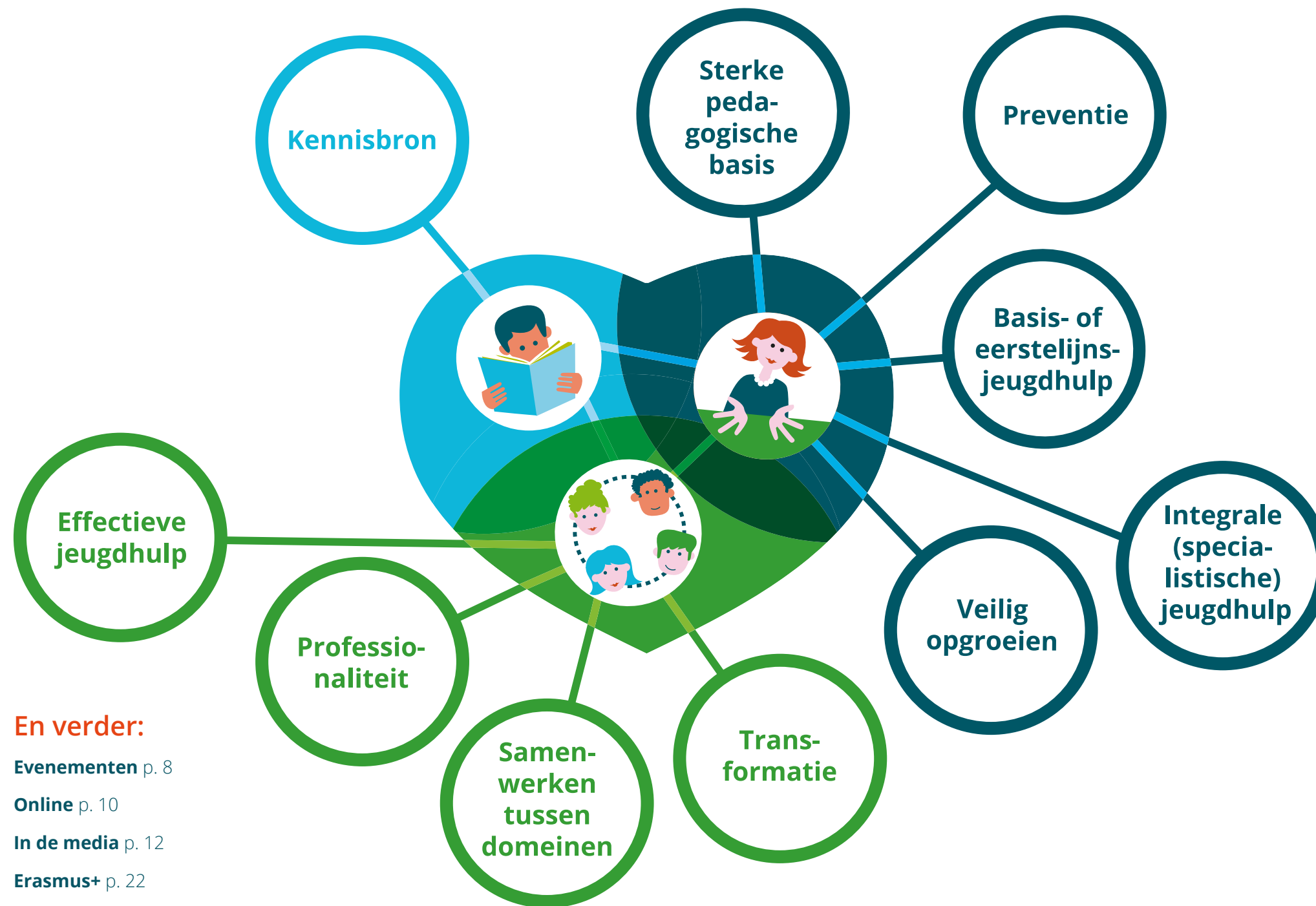
Verbinding onderwijs-
jeugdhulp

IJslandse aanpak
preventie

In beweging

Een gelukkige jeugd voor élk kind

Inhoud



En verder:

Evenementen p. 8

Online p. 10

In de media p. 12

Erasmus+ p. 22

European Solidarity Corps p. 24

Participatie p. 38

Internationale inspiratie en kennisdeling p. 56

HRM p. 58

Ondernemingsraad p. 63

Raad van Toezicht p. 63

Financiën p. 64

Waar werken we aan in 2019? p. 68

Overzicht publicaties en activiteiten p. 70

Colofon © 2019 Nederlands Jeugdinstituut

Redactie: Els Witte, Nederlands Jeugdinstituut

Vormgeving: Punt Grafisch Ontwerp

Fotografie: Martine Hoving, Serge Ligtenberg, De Beeldunie, Bas Kijzers

Het jaarverslag van het Nederlands Jeugdinstituut wordt ook gepubliceerd op:
www.nji.nl/jaarverslag.

Voorwoord

Beste lezer,

Het jeugdveld is in beweging! Meer dan ooit tevoren is de leefwereld van kinderen en gezin daarbij leidend; in Nederland, maar ook elders in Europa. Als kennisinstituut dragen we gepassioneerd bij aan de continue verbetering van de zorg voor onze jeugd. Met beleidsmakers, professionals, onderzoekers, jongeren en opvoeders verbinden we wetenschap met praktijk- en ervaringskennis. We voelen dat dat nieuwe energie geeft. Ons ultieme doel: vanuit kennis bijdragen aan een gelukkige jeugd voor élk kind.

Ik nodig u uit voor een reis door ons jaarverslag 2018. Het geeft een kleurrijke impressie van onze inspanningen, activiteiten en resultaten. In 2018 hebben we ons werk vormgegeven aan de hand van tien doelen, zoals u hiernaast terugziet. Daarnaast nemen we u mee in twee subsidieprogramma's waarvoor het Nji het agentschap voert. Elke lezing, bijeenkomst, monitor, reis en plan kwam tot stand in dialoog met nieuwe en vertrouwde partners. Wij vroegen aan sommigen een reactie; ook dat ziet u terug.

Er werden in 2018 diverse projecten afgerond, maar vooral ook vele zaadjes geplant. Waar een project of pilot doorloopt in 2019 houden we u het komende jaar op de hoogte van voortgang en resultaten. Graag gaan we in 2019 met u verder op de ingeslagen weg. We leren samen. En samen vinden we uit wat nóg beter werkt.



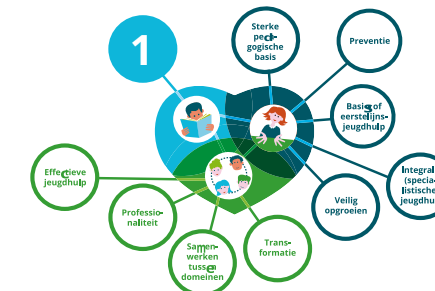
Ans van de Maat,
Voorzitter directie
Nederlands Jeugdinstituut

Kennis over jeugd en opvoeding is actueel, vindbaar en bruikbaar

Het Nji biedt veel gedegen kennis. Internet, sociale media en andere vormen van communicatie maken kennisvergaring en kennisdeling dynamischer. Onze ambitie is kennis vaker en sneller te actualiseren, in te spelen op actualiteiten en onze doelgroepen meer te betrekken – zowel online als offline.

Kennis maken we niet alleen. Het Nji doet dit samen met iedereen die een rol speelt in het leven van kinderen, jongeren en opvoeders. Dat zijn professionals, beleidsmakers, bestuurders en wetenschappers, maar ook jongeren en opvoeders zelf. Het Nji zoekt steeds naar de juiste plek om kennis te verspreiden. Denk aan bijeenkomsten, evenementen, diverse media en onze website, monitors en sociale-mediakanalen. Plekken waar we van elkaar kunnen leren om te verbeteren.





Monitoring om te leren en verbeteren

Het motto van Nji is ‘Samen lerend doen wat werkt’. “Monitoring,” zegt expert Erik Jan de Wilde, “is bij uitstek een uitwerking daarvan. Het helpt je de vragen te beantwoorden: ‘doen we de goede dingen? En doen we de dingen goed?’ Alle monitors die het Nji ontwikkelt, ontstaan vanuit een landelijke vraag en zijn op maat gesneden.”

Zo ook de monitor Aansluiting Onderwijs- Jeugdhulp. Deze monitor ondersteunt de kwaliteit van de samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en gemeenten. In 2018 sloten nieuwe regio's aan en werd hij doorontwikkeld. Vanaf 2019 biedt hij alle regio's – 75 voor basisonderwijs en 75 voor

voortgezet onderwijs – een quickscan. “Daarmee heb je zo in beeld wat op orde is en wat beter kan.” Extra pluspunt: “Met een grotere groep regio's kun je als gebruiker jouw beleid en praktijk beter in perspectief plaatsen.”

“Een monitor geeft soms inzicht in nieuwe mogelijkheden. Verhip! We kunnen die werkprocessen ook op elkaar afstemmen.”

Erik Jan de Wilde, expert monitoring

Jeugd in Onderzoek

“Kennis is niet statisch maar voortdurend in ontwikkeling en wordt in verbinding met anderen gemaakt.” Met die boodschap opent Ans van de Maat, directievoorzitter Nji, op 24 mei de 14e editie van Jeugd in Onderzoek. “Als we leren van kennis en weten en doen wat werkt, dan kunnen we echt bijdragen aan het welbevinden van kinderen, jongeren en hun opvoeders. Dat is waar het deze dag om draait.”

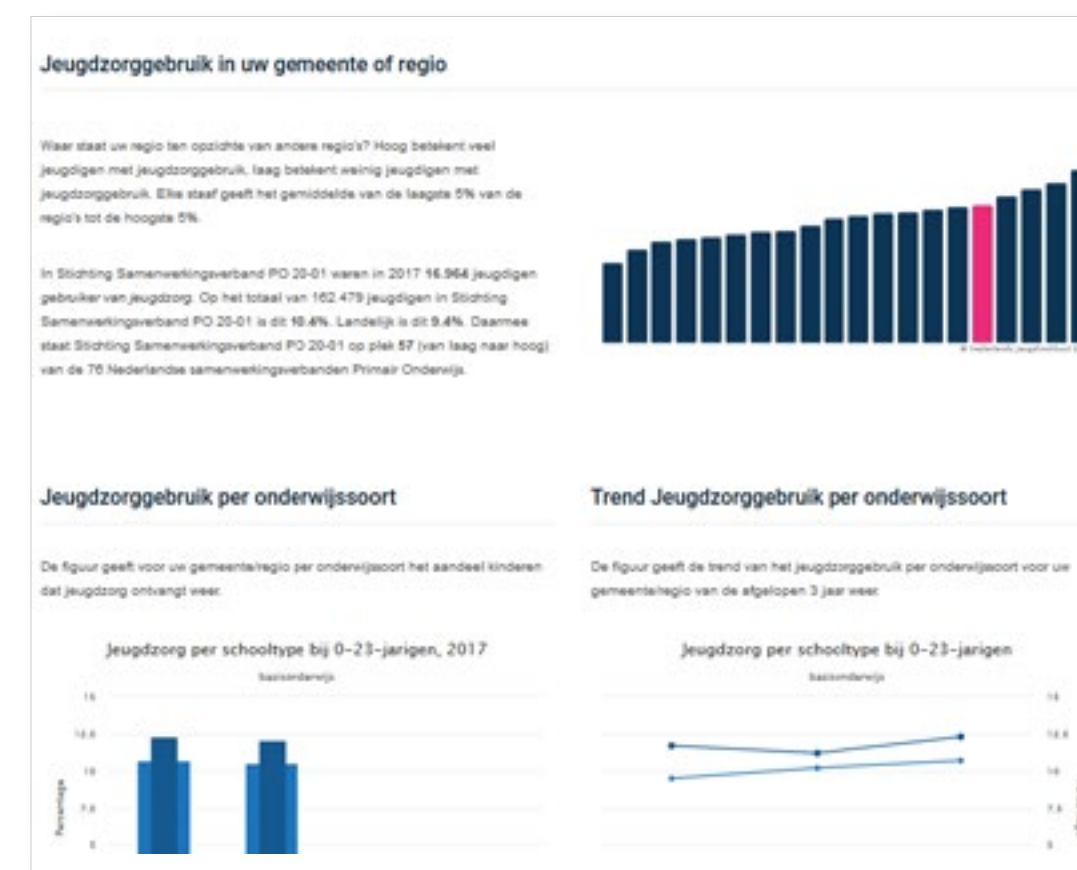
Jeugd in Onderzoek is dé jaarlijkse ontmoetingsplek voor iedereen die betrokken is bij de jeugdsector. Initiatiefnemers zijn het NCJ, het Nji, NRO, TNO en ZonMw. [Lees het verslag](#)

[Bekijk reacties en foto's op Twitter](#)



“Heel goed congres Jeugd in Onderzoek. Mijn toppers: verbinding jeugdzorg/onderwijs, mentorschap en besluitvorming jeugd/wijk-teams. Onderzoek wordt steeds praktijkgericht, maar bereiken die resultaten de praktijk/beleid ook?”

Coen Dresen @Coen Dresen 24 mei 2018

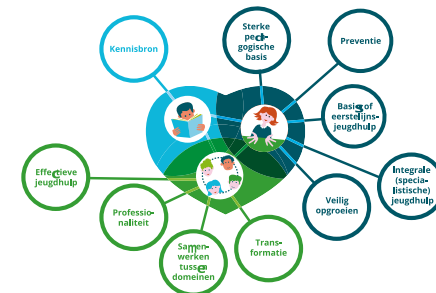


Cijfers over jeugdzorg-gebruik en voortijdig schoolverlaten.

Bron: Monitor Aansluiting Onderwijs- Jeugdhulp

Evenementen

‘Samen lerend doen wat werkt’ doe je door elkaar te ontmoeten, ervaringen uit te wisselen en samen nieuwe inspiratie op te doen. Het Nji organiseert dan ook regelmatig bijeenkomsten over actuele onderwerpen – ook in 2018. Daarnaast dragen we inhoudelijk bij aan congressen, lezingen en symposia.



Wat bezoekers zeiden

Welke kennis helpt u vooruit?
‘Wat jongeren denken en vinden’.

Waar lig je wakker van?
‘Preventie. Hoe organiseer ik dit?’

Hoe maak je gezamenlijk ambities waar?
‘Wat vaker uit je vak stappen’.

Mulock Houwer-lezing

Op 15 november vond de achtste [Mulock Houwer-lezing](#) plaats. Annet van Zon, bestuurder van instelling voor jeugd & opvoedhulp Entrea Lindenhout, sprak over ‘pleegzorg: gedeeld opvoederschap’. Onder welke condities kan gedeeld opvoederschap mogelijk worden? Is het haalbaar of een illusie? Wiens belang wordt er gediend?

De Mulock Houwer-lezing is een initiatief van het Nji en Defence for Children in samenwerking met Pro Juventute en de Canon Sociaal Werk.



Jong en oud op de Voor de Jeugd Dag

Ruim 1.500 bezoekers kwamen op 5 november 2018 naar de Amsterdamse Westergasfabriek voor de zesde Voor de Jeugd Dag.

De Voor de Jeugd Dag is vooral bedoeld voor beleidsmakers en professionals, maar er waren ook kinderen, jongeren en ouders. Door met hen te praten werden de professionals aan het denken

gezet: hoe kun je de perspectieven van kinderen en jongeren meenemen in je beslissingen?

[Een openhartig interview](#) met minister Hugo de Jonge (VWS) en de kinderburgemeester en -wethouder van Diemen sloot de dag af.

De Voor de Jeugd Dag is een initiatief van de ministeries van VWS, JenV en OCW, en de VNG. VNG Congressen en het Nji organiseerden de dag.



Lezingencyclus. Labelen: zin of onzin?

Is diagnostische etiketten plakken op kinderen zinvol of niet? Het was het thema van drie lezingen ‘Opvoeden en opgroeien tussen wetenschap en praktijk’. De lezingencyclus is een initiatief van het Nji, de Universiteit Utrecht, het Trimbos-instituut, het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie, het Landelijk Kenniscentrum LVB, het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid en de NVO.

Online



Twitter

777	Tweets van het Nji
1.429.779	Tweetweergaven
1.568	Vermeldingen
22.539	Volgers
292	Nieuwe volgers 2018

Tweet met meeste weergaven 7.909 keer

Op 5 november is de Voor de Jeugd Dag 2018 met als thema 'Merkbaar beter voor de Jeugd'

Meest gelezen nieuws

'Transformeren én bezuinigen is slechte combinatie' - 3.093 weergaven

Drie vuistregels bij besluitvorming voor professionals - 2.620 weergaven

Stijging jeugdhulpgebruik vraagt om gerichte inzet op preventie - 2.484 weergaven



Meest bezochte dossiers

- Kindermishandeling
- Hechting en hechtingsproblemen
- Jeugdbescherming
- Transformatie jeugdhulp
- Licht verstandelijk beperkte jeugd

Meest besproken onderwerpen



Facebook

130	Posts van het Nji
307.780	Postweergaven
8.966	Interacties
3.810	Volgers
326	Nieuwe volgers 2018

Post met meeste weergaven 9.756 weergaven

Ouders ondersteunen bij mediaopvoeding?
Ga voor feiten, tips en tools naar ons dossier.

Nieuwsbrief Jeugd

38 edities van de Nieuwsbrief Jeugd in 2018
252 berichten over de jeugdsector
125 berichten van het Nederlands Jeugdinstituut

Het aantal abonnees nam toe met 7 procent,
van 20.598 naar 22.088 abonnees.

Meest gelezen blogs



1 Overplaatsing van een kind staat gelijk aan levenslang
Peer van der Helm, lector residentiële jeugdzorg
(mei) 13.026 keer gelezen

2 Wat een vak, jeugdbeschermer!
Nic Drion, adviseur
(februari) 6.660 keer gelezen

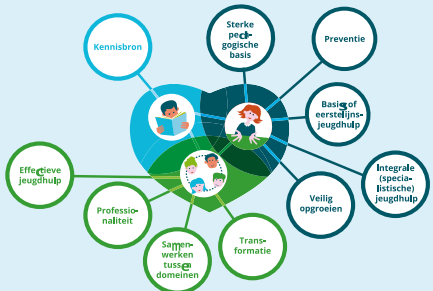
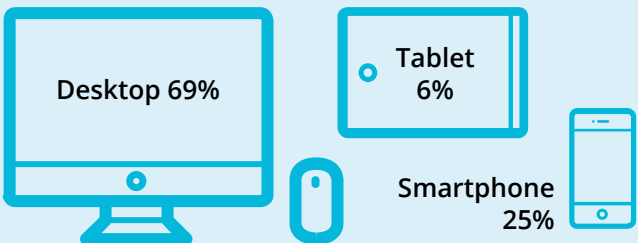
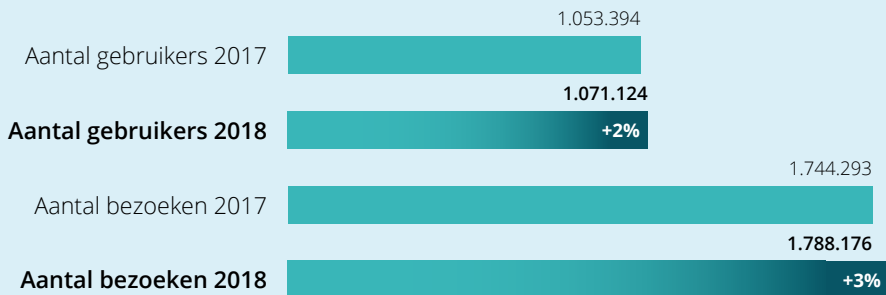
3 Stop met de afbraak van specialistische jeugdhulp
Peer van der Helm, lector residentiële jeugdzorg
(juli) 3759 keer gelezen

Over 'Transformeren en bezuinigen is slechte combinatie':
Een goed stuk! Het benadrukt mooi hoe we
elkaar nodig hebben en dat we alleen samen
die verandering kunnen doorzetten.

Beleidsadviseur sociaal domein



www.nji.nl



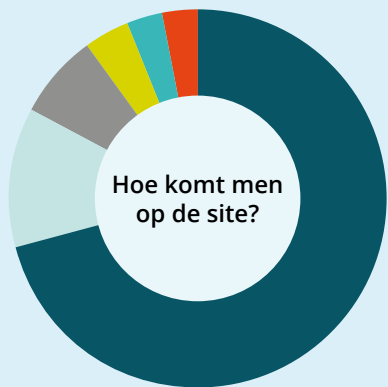
Linkedin



168	Posts van het Nji
2.330.974	Postweergaven
16.438	Likes
24.909	Volgers
6.491	Nieuwe volgers 2018

Post met meeste weergaven 41.285 weergaven

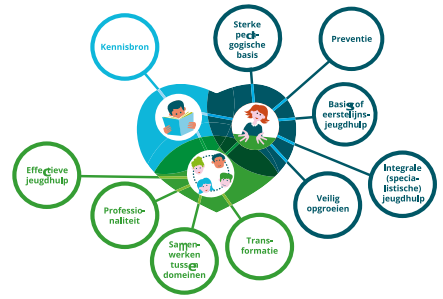
Steeds meer gemeenten kampen met
fikse financiële tekorten op jeugdhulp



Zoekmachine	72%
Direct	10%
E-mail	8%
Verwijzing	4%
Sociale media	3%
Google-advertenties	3%

In de media

Buitenschoolse opvang, pesten, kinderreclame, chronische stress en jongvolwassenen. Een greep uit de onderwerpen waar het Nji duiding aan gaf in diverse media. In 2018 stelden landelijke en regionale media 186 vragen aan het Nji, voor zowel radio, televisie, online als print. Ook zocht het Nji zelf media op om het maatschappelijk debat te voeden met kennis.



Jeugdjournaal, 22 februari 2018

“Kinderen van 10 jaar en ouder voelen zich te weinig gehoord op de BSO. Er wordt te weinig rekening gehouden met activiteiten die zij graag doen.”

Josette Hoex

[Bekijk het item vanaf 00:41 >](#)

Zorg en Welzijn, 22 augustus 2018

“Als de jeugdhulp stopt bij 18 jaar dan verwachten we dat jongeren zelfstandig hulp gaan regelen. Maar dat doen ze niet. Je moet zorgen voor vertrouwen, voor en na hun 18^e.”

Bas Wijnen

[Lees het artikel >](#)



Radio EenVandaag, 12 april 2018

“Wij weten uit onderzoek dat chronische stressfactoren bij kinderen invloed hebben op de latere gezondheid. Maar dan gaat het wel over meerdere ingrijpende levensgebeurtenissen die deze stress veroorzaken. Wij kunnen kinderen leren om met stress om te gaan en ze veerkrachtiger maken, zodat ze zich positief kunnen ontwikkelen.”

Marianne Volaart

Radar, 15 oktober 2018

“Als een YouTuber graag iets eet of een ander product leuk vindt, dan zijn kinderen geneigd om dat over te nemen. Ze zijn nog niet zo kritisch dat ze hun eigen smaak en keuze zelf kunnen bepalen.”

Peter Nikken

[Bekijk het item >](#)



Nieuwsuur, 21 oktober 2018

“Ik denk dat we leraren, crèche medewerkers en ouders veel beter moeten toerusten om onderscheid te maken tussen een echte zorgvraag en een andere vraag, een opvoedvraag. Want de zorg moet gereserveerd blijven voor kinderen die dat keihard nodig hebben.”

Ans van de Maat

[Bekijk het item vanaf 23:53 >](#)

NOS Online, 16 januari 2018

“Als je je alleen maar richt op de gepeste kinderen en de pestkoppen, zoals we vroeger deden, dan red je het niet. Je moet een schoolbrede aanpak ontwikkelen voor sociale veiligheid op school, zodat leraren op dezelfde systematische manier ermee om kunnen gaan.”

Wim Gorissen

[Lees het artikel >](#)





Doel 2

De pedagogische basis is versterkt

De meeste kinderen in Nederland groeien op in de eigen gezins-omgeving. Het Nji ondersteunt professionals die hierin een rol spelen en levert kennis voor lokaal jeugdbeleid. De positie van het kind dient als vertrekpunt. Wat is nodig om hen gezond, veilig en kansrijk te laten opgroeien?

De doelgroep is breed: jeugdwelzijn in al zijn vormen, in en om het gezin en de wijk. Denk onder meer aan de school, kinderopvang, jeugd- en jongerenwerk. Naast hun taken als leraar of pedagogisch begeleider wordt op professionals een urgenter appel gedaan wat betreft signalering, specifieke ondersteuning en – zo nodig - doorverwijzing. Klaslokaal en wijkcentrum zijn bij uitstek plaatsen waar opvallend gedrag of afwijkende ontwikkeling worden opgemerkt.

Om professionals voor die taak toe te rusten, biedt het Nji praktische kennis. Hiermee willen we de opvoedomgeving versterken; ook bij een zorgvraag. Samenwerken met ouders is daarbij fundamenteel. Zo kan tijdig hulp worden geboden wanneer dat nodig is.

Bij het streven naar een sterke pedagogische basis zet het Nji zijn expertise breed in. Denk aan deelname aan kenniskringen, trainings-programma's en kennisdossiers.

“Een groot voordeel van het veldinstrument is dat je daarmee dezelfde taal spreekt als de Inspectie.”

Simon Hay, pedagoog bij KindeRdam Kinderopvang

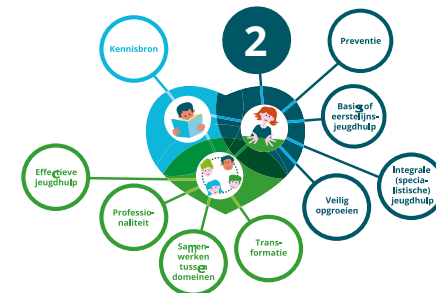


Monitor Pedagogische Kwaliteit Kinderopvang

De monitor Pedagogische Kwaliteit Kinderopvang geeft kinderopvangorganisaties straks inzicht in de eigen pedagogische kwaliteit. Ook geeft het houvast in het gesprek met Inspectie en ouders. In 2018 ontwikkelde het Nji de digitale omgeving, startte de pilot bij [KindeRdam Kinderopvang](#) en werd de monitor bij het werkveld geïntroduceerd – met succes!

Vertrekpunt voor de monitor is onder meer het 'Veldinstrument observatie pedagogische praktijk' (Nji /GGD GHOR). Hiermee beoordeelt de Inspectie de pedagogische kwaliteit in de kinderopvang. “De data, verkregen uit observatie op de groep, ondersteunen teams intern bij het gesprek: over wat goed gaat, wat beter kan en wat daarvoor nodig is,” aldus projectleider Josette Hoex.

Het project is een samenwerkingsverband tussen kinderopvangorganisatie KindeRdam en het Nji. In 2019 wordt de pilot met zes kinderdagverblijven uitgebreid.



Daadkrachtige steun bij opvoeden en ouderschap

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van opvoeden en ouderschap. Maar hoe faciliteer je ouders die op zoek zijn naar formele of informele steun? In 2018 organiseerde het Nji een congres, zette een kenniskring op en reikte toegankelijke publicaties aan.



Congres Daadkrachtige steun bij opvoeden en ouderschap

Op 1 oktober bezochten circa 150 beleidsmakers, onderzoekers en professionals het congres ‘Daadkrachtige steun bij opvoeden en ouderschap’ in Utrecht. Het was de aftrap van de Week van de Opvoeding. Veel draaide om het faciliteren van de ontmoeting. Deelnemers lieten zich inspireren door Nederlandse Centra voor Jeugd en Gezin, Zweedse Family Centers en Vlaamse Huizen van het Kind; gastvrije voorzieningen waar het ruikt naar koffie en waar ouders komen, gewoon omdat ze een kind hebben. Het Nji organiseerde het congres samen met het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid.

Kenniskring koplopergemeenten

De kenniskring rond het thema startte met tien koplopergemeenten. Met de kenniskring faciliteert het Nji het delen van kennis en het leren van elkaar. Hij kwam in 2018 drie keer bijeen. “Gemeenten zijn van harte uitgenodigd om zich aan te sluiten,” aldus projectleider Caroline Vink. “In 2019 organiseren we bijeenkomsten op locatie. Zo kunnen gemeenten bij elkaar een kijkje in de keuken nemen.”

MEER LEZEN?

- [Gemeenten aan de slag met opvoeden en ouderschap](#)
- [Kennisdossier ouderschap en opvoeden](#)



TIPS VOOR DAADKRACHTIGE STEUN

- 1 Bied informatie aan alle ouders**
Bijvoorbeeld met online folders en links naar handige websites en apps.
- 2 Faciliteer informele steun**
Bijvoorbeeld met een lokaal platform waar ouders elkaar ontmoeten.
- 3 Organiseer laagdrempelige professionele steun**
Zoals een groepscurcus voor aanstaande en prille ouders.
- 4 Verbind informele en formele steun**
Zo trekken ouders en professionals samen op.
- 5 Meet de effecten**
Bespreek of de doelen zijn bereikt.

De preventie is versterkt

De invoering van de Jeugdwet zorgde even voor een relatieve stilte rond preventie in het gemeentelijk jeugdbeleid. In 2018 constateerde het Nji weer een toenemende ruimte voor het beleidsonderwerp. Investeren in preventie is voor steeds meer gemeenten vanzelfsprekend. Maar de hamvraag blijkt: hoe dan?

Het Nji helpt gemeenten vanuit een positieve invalshoek deze vraag te beantwoorden. “We onderscheiden tien beschermende factoren die inspiratie bieden bij de keuze van een aanpak,” aldus projectleider Marielle Balledux. “Naar gelang de vraag - sparringpartner, procesbegeleiding, uitvoering - gingen we in 2018 met zo’n tien gemeenten aan de slag, onder andere met de Preventiematrix. Bijvoorbeeld bij de gemeente Delft. De kennis die we bij deze gemeenten hebben opgedaan, kunnen we weer delen met de rest van Nederland.”



“Wat we soms vergeten, is dat de gemeente van het rijk geld krijgt om de wettelijke taak van preventief jeugdbeleid uit te voeren. Niet omdat dit voor de gemeente economische waarde heeft, maar omdat het een fundament legt voor een gezonder, veiliger en kansrijker leven van burgers nu en later. De gemeente investeert dus namens de samenleving in jeugdpreventie.” Lees verder >

Prof. dr. Tom van Yperen, expert kwaliteit jeugdstelsel

School als krachtbron

Sinds een tijdje waait er een Zweedse wind in de gemeente Delft. In plaats van zich te richten op de problematiek van risicokinderen en -jongeren, gaat de aandacht van de gemeente bij jeugdpreventie vooral uit naar het positieve. De school speelt hierin een centrale rol. Inspiratie kwam uit Zweden: de gemeente Delft was mee op de studiereis die het Nji organiseerde. Ook was het Nji inhoudelijk sparringpartner voor de gemeente.

Wethouder Hatte van der Woude: 'In plaats van een projectmatige, op snelle resultaten gerichte aanpak hanteren we een procesmatige, duurzame aanpak. De school zelf is eigenaar, wij als gemeente faciliteren met kennis, kunde en procesbegeleiding.'

Eerder ontstond in Delft de Community School. Hier is de beschermende factor 'schoolsucces' het hoofddoel van alle preventieve inzet. Het leidde onder andere tot een ouderkamer, een taalprogramma voor ouder en kind en een bibliotheek in de school.

[Lees meer over de Delftse aanpak en het Zweedse voorbeeld.](#)



Leidraad voor positief jeugdbeleid

Top 10 beschermende factoren

Het Nji onderzocht in de afgelopen jaren welke beschermende factoren een rol spelen in positief opgroeien en opvoeden. Positief jeugdbeleid, waar zou het zich op moeten richten? [De top 10 beschermende factoren](#) geeft houvast.

Voorbeelden van positief jeugdbeleid

Gemeenten investeren in kansen voor jongeren:

- [Als ik later groot ben](#)
- [Van nul tot later als ik groot ben](#)

1

Sociale binding

Warme, ondersteunende relaties met het gezin en andere volwassenen.

2

Kansen voor betrokkenheid

Bij te kunnen dragen aan familie, school en gemeenschap: daar groei je van.

3

Pro-sociale normen

Duidelijke normen en waarden voor positief gedrag houden je op het rechte spoor.

4

Erkenning en waardering

Dit motiveert het ontwikkelen van positief gedrag.

5

Steun van belangrijke volwassenen en voorzieningen

Een kind dat zich gesteund voelt, kan zich voorspoedig ontwikkelen.

6

Constructieve tijdsbesteding

Met anderen creatieve dingen doen of sporten is een positieve tegenhanger van risicovol gedrag.

7

Sociale, emotionele en gedragsmatige competenties

Kinderen hebben een scala van competenties nodig hebben om gevoelens en emoties te herkennen en ernaar te kunnen handelen.

8

Cognitieve vaardigheden

Denk aan logisch en analytisch denken, maar ook aan lees- en rekenvaardigheden.

9

Schoolmotivatie

De band met school, de wil om te presteren: het maakt uit wat ouders, vrienden en omgeving ervan vinden.

10

Positieve identiteit

Hoe ziet een kind zichzelf? Hoe meer geloof in zichzelf, hoe hoger het de lat durft te leggen.

Erasmus+

Erasmus+ is het Europese subsidieprogramma voor onderwijs, jeugd en sport. Het Nji voert het agentschap voor Erasmus+ Jeugd. In 2018 bood het Nationaal Agentschap in Nederland ruim 5.600 jongeren en jongerenwerkers de kans een internationale ervaring op te doen en hun talenten te ontwikkelen! Denk aan jongerenuitwisseling, bijeenkomsten tussen jongeren en beleidsmakers of een training voor jongerenwerkers. [Met Erasmus+ wordt de wereld van jongeren groter.](#)



Niet-formeel leren

Erasmus+ heeft veel aandacht voor het versterken van 'niet-formeel leren' binnen de projecten die worden toegekend. De methode zorgt ervoor dat jongeren waardevolle competenties opdoen, vaardigheden en talenten ontplooiën. [Lees meer >](#)

Erasmus+ Jeugd organiseerde in 2018 onder andere twee succesvolle internationale trainingen:

The power of non-formal education

Jongerenwerkers leren hoe je met niet-formeel leren jongeren kunt activeren. De impact van de training is groot! Deelnemers ervaren zelf alle fases van de cyclus: doen/voelen, reflecteren, inzicht, toepassen.

Time to show off: Mindset of Youth Workers

Welke stijl van leren gebruiken jongerenwerkers? In deze training ontdekken ze dit, en meer. Bijvoorbeeld wat nodig is om het leerproces van jongeren te begeleiden tijdens een internationaal project.

Groningse jongeren midden in de wereld

De gemeente Midden-Groningen zag de jongeren vertrekken. Toen ook de voetbalvereniging de deuren sloot, was het tijd voor actie. Met financiële steun van Erasmus+ kwamen er drie



soorten projecten: jongerenuitwisselingen, vrijwilligerswerk en bijeenkomsten voor jongerenorganisaties. Jongerenwerker Roelof van Houten ziet dat vooral de uitwisselingen impact hebben. "De projecten creëren bij jongeren niet alleen betrokkenheid bij de lokale omgeving, ze hebben ook een positief effect op hun persoonlijke ontwikkeling. Maar het is niet alleen die ene uitwisselingsweek. Het proces vanaf de eerste kennismaking met de groep jongeren die het plan schrijven tot aan de reis duurt ongeveer een jaar en is nog belangrijker dan de uitwisseling zelf. In deze periode leren jongeren elkaar namelijk goed kennen. Je ziet dan dat ze elkaar aansporen om ook te helpen bij de organisatie van andere vrijwilligersactiviteiten in het dorp." [Lees meer >](#)



Europe Goes Local

De kwaliteit van het lokale jongerenwerk versterken; dat is het doel van het Europees samenwerkingsproject Europe goes Local. Deelnemers zijn jongerenwerkers en hun beroepsverenigingen, gemeentelijk beleidsmedewerkers en onderzoekers. Vanuit Nederland doen [BV Jong](#), de Gemeente 's-Hertogenbosch en [PowerUp073](#) mee. In juni 2018 wisselden zij kennis en ervaringen uit tijdens de [tweede conferentie in Cascais](#).

21 Nationale Agentschappen Erasmus+ Jeugd zijn strategisch partner in Europe goes Local.

Ook kwam er een Europees handvest voor lokaal jongerenwerk. Daarvoor werden in alle 21 landen belangrijke spelers op het gebied van jongerenwerk gevraagd om input. [Lees meer >](#)

EuroPeers delen hun verhaal

EuroPeers zijn jongeren met een buitenlandervaring via Erasmus+ Jeugd, die betrokken willen blijven. Zij hebben bijvoorbeeld Europees Vrijwilligerswerk gedaan en delen na terugkomst hun verhaal met andere jongeren. Zo inspireren zij leeftijdsgenoten en helpen Eurodesk en Erasmus+ Jeugd in het verspreiden van het programma. Via Erasmus+ kunnen zij trainingen volgen in bijvoorbeeld storytelling. [Lees meer >](#)



European Solidarity Corps



Het subsidieprogramma European Solidarity Corps is er voor Europese jongeren die willen bijdragen, leren en groeien. Plannen voor Europees vrijwilligerswerk, een lokaal solidariteitsproject of een internationale werkervaringsplek? Het kan. Voorwaarde is dat je andere mensen of de samenleving helpt. Het European Solidarity Corps ging in 2018 van start. Het draagt bij aan de doelstellingen van de EU Jeugdstrategie. Het Nji voert het Nederlandse agentschap.

Inspiratiedag

Het European Solidarity Corps wil een brede doelgroep bereiken. Eind 2018 organiseerde het Agentschap een Inspiratiedag. Hoe verandert werken in het buitenland het leven van een jongere? Hoe kun je jongeren nog beter ondersteunen in hun leerproces? Zo'n honderd deelnemers - van jongerenwerk tot milieubescherming - maakten kennis met het European Solidarity Corps en volgden workshops.

Solidair en actief in eigen buurt

Het eerste solidariteitsproject dat in Nederland van start gaat is de Hartige Samaritaan in Delft. Voorwaarde is een Europese meerwaarde en die is er. Vijf jongeren openen een tijdelijk restaurant waar buurtbewoners en vluchtelingen samen de keuken in gaan. In 2019 gaat het gebeuren. Zo wordt integreren een beetje makkelijker. De jongeren krijgen coaching bij hun onderneming.

Project Yatra – vrijwilligerswerk in Marokko

Hoe leuk is het om met een andere cultuur kennis te maken en samen activiteiten voor kinderen en jongeren te organiseren? En wat leer je er veel van! Met [Project Yatra](#) gingen Nederlandse jongeren in 2018 naar Marokko om daar vrijwilligerswerk te doen. Met Stichting Cultined en lokale organisaties organiseerden zij diverse activiteiten, zoals een straatvoetbaltoernooi.

De missie van het European Solidarity Corps is het opbouwen van een samenleving waarin iedereen mee kan doen.





Doel 4

De basisjeugdhulp is versterkt

In het jeugdstelsel heeft de basisjeugdhulp (eerste lijn) een cruciale rol in het effectiever maken van de zorg voor jeugd. Hoe fijn is het, als opvoed- en opgroevragen zoveel mogelijk in de eigen omgeving kunnen worden beantwoord! En als voorkomen wordt dat lichte problemen erger worden. Het maakt 'versterken van de basisjeugdhulp' een van de speerpunten van het Nji.

Wat hiervoor nodig is? Een lerend jeugdstelsel. Dit vraagt om samenwerking tussen verschillende partijen en op verschillende niveaus; lokaal, regionaal en landelijk. Onmisbaar hierbij is dat de verbinding wordt gezocht. Met kinderopvang en onderwijs, met jeugdgezondheidszorg en huisartsen. Maar ook met specialistische jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Het Nji droeg in 2018 bij aan het aangaan van de dialoog en bood kennis over wat werkt in basisjeugdhulp en verbinding.

Wijkgericht werken

Transformeren betekent onder meer: samen met gemeenten, lokale teams en partners in de wijk nadenken over wat 'kwaliteit' inhoudt in passende ondersteuning aan kinderen en gezinnen. Het Nji ondersteunt daarbij, via Actielijn 1 van het Actieprogramma Zorg voor de Jeugd. Het versterken van wijkgericht werken is het thema.

- Hoe versterken we daadwerkelijk de kwaliteit van basisjeugdhulp?
- Hoe doen we daarbij recht aan verschillen tussen gemeenten?
- Hoe leren alle actoren in het jeugdveld van elkaar in een gedecentraliseerd stelsel?
- Hoe behouden we aandacht en enthousiasme? Op deze vragen zoeken we samen een antwoord.

Om het gesprek te ondersteunen, ontwikkelde het Nji onder meer een 'dialoogstuk' voor zowel landelijke als lokale partijen. In 2018 werd het continu bijgesteld met nieuwe, waardevolle input. Het dialoogstuk is tegelijk een appèl en een spiegel: hebben we de juiste kwesties benoemd, zien we dezelfde dingen als het gaat om kwaliteit in passende ondersteuning?

Het Nji werkt in dit project nauw samen met het ministerie voor VWS, Ondersteuningsteam Zorg voor Jeugd en Associatie Wijkteams.



Voor gemeenten schreef het Nji het ontwikkel-perspectief 'wijkgericht werken met het oog op jeugd'. Deze brengt vanuit vier perspectieven de verschillende elementen in beeld die een rol spelen bij de inrichting van het wijkgericht werken. Daarnaast start het Nji een verkennend onderzoek naar de werkzame elementen die bijdragen aan kwaliteit in een decentraal stelsel. Ook is de conferentie 'kwaliteit in de wijk' voor zomer 2019 in voorbereiding.



Zelfevaluatietool:

Hoe zorg je voor toegankelijke en samenhangende hulp?

Stel: een gezin heeft een complexe zorgvraag: er zijn schulden, opvoedvragen, problemen met gezondheid. Weet het gezin dan de juiste hulp te vinden? Hoe zorg je voor samenhang in de geboden hulp? Wat werkt het beste voor het gezin? Met de zelfevaluatietool ziet een gemeente patronen: waar gaat het goed, wat kunnen we samen verbeteren?

De tool is in 2018 ontwikkeld door [Toezicht Sociaal Domein \(TSD\)](#) en [Integraal Werken in de Wijk \(IWW\)](#). In 2019 verbeteren TSD en IWW de tool verder, met de input van de vier pilotgemeenten. In het programma IWW bundelen Movisie, NCJ, Nji, Vilans en de Werkplaatsen Sociaal domein hun krachten om kennis te verzamelen, verrijken en verspreiden over de integrale aanpak van meervoudige vragen en problemen.

Handig!

Bij het opstellen van de onderwerpen in de tool is rekening gehouden met waar inspecties op toetsen (Toezichtkader Stelseltoezicht Jeugd en Toezichtkader Stelseltoezicht Volwassenen in het Sociaal Domein).

“Wij vonden het heel zinvol om een casus te bekijken vanuit de drieslag dossier, gesprek inwoner en gesprek professional.”

Marga Drewes, Haarlemmermeer. [Lees meer](#)



Doel 5

Integrale specialistische jeugdhulp is versterkt

Meer samenhang in het hulpaanbod voor gezinnen, daar streven we naar. In de basiszorg, maar zeker ook in de specialistische jeugdhulp en daartussen. Beter samenwerken en innoveren is het motto. Het gewone leven staat daarbij centraal.

Bij zo'n 15% van de kinderen is sprake van een verstoring van de ontwikkeling en is extra hulp of ondersteuning nodig. Hoe bied je als jeugdveld optimale, passende hulp? Hoe verbind je de ervaringen van het gezin met praktijk- en wetenschappelijke kennis? Het Nji ondersteunt met kennis over werkzame factoren en stimuleert professionals te leren; van elkaar en van kinderen, jongeren en ouders.

Leren van wat goed gaat

Focus: wat gaat goed?

Veel onderzoek focust op wat beter kan. Omdraaien kan ook, bij gezinnen die tevreden zijn over de hulpverlening. Wat ging goed? Hoe werkten school, wijkteam en specialistische hulpverlener samen? Welke keuzes zijn gemaakt, met welke impact? Met leerreviews onderzoekt het Nji bij drie praktijk-casussen wat heeft gewerkt.

Daarnaast werd in 2018 gewerkt aan een overzicht van soorten leerreviews, dat in 2019 wordt gepubliceerd. Dit helpt bij het maken van keuzes als u zelf met een leerreview aan de slag wilt.

Overwegingen zijn bijvoorbeeld:

- Interview met ouders en jongeren of alleen met professionals?
- Focus op succesvolle of minder succesvolle casuïstiek?
- Met of zonder dossieronderzoek?

De website www.goedepraktijkvoorbeelden.nl is een platform met goede voorbeelden van integrale specialistische jeugdhulp, inclusief werkzame factoren; een initiatief van het Nji en Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie. Hij stond centraal tijdens een inspiratiemiddag in april. De zestig deelnemers uit de praktijk en de wetenschap gaven op hun beurt input voor verdere verbetering. [Lees meer](#)
In 2019 zijn er vervolgssessies in de vorm van werkcafés.



Zo thuis mogelijk opgroeien

‘Continuïteit Pleegzorg’

Eind 2018 startte het ‘Actieonderzoek continuïteit pleegzorg’. Tien pleegzorg-aanbieders doen mee.

Op de gezamenlijke startbijeenkomst in december wisselen de pleegzorgaanbieders eerste ideeën uit. Iedere organisatie gaat aan de slag met een eigen actieplan. Ze worden daarbij ondersteund door Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen en het Nji. Prioriteiten zijn:

- breakdown - vroegtijdige beëindiging van plaatsingen - verminderen
- uitval van pleegouders verminderen

[Meer lezen](#)



‘Voor ieder kind een thuis’

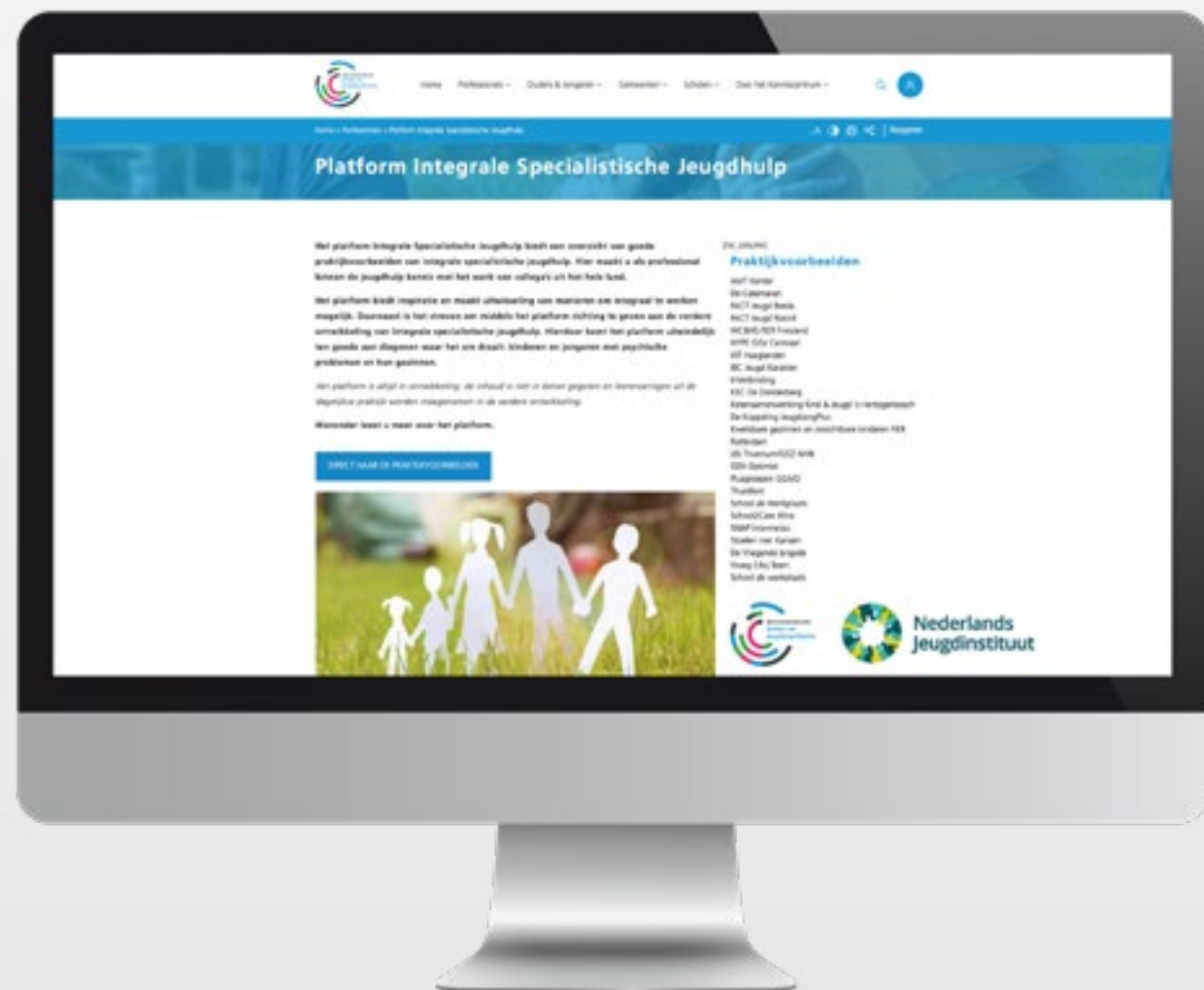
In vijf jeugdhulpregio's begon de pilot ‘Voor ieder kind een thuis’. Wat kunnen we doen om kinderen ‘zo thuis mogelijk’ te laten opgroeien?

Op 19 november was de gezamenlijke aftrap van de pilot ‘Voor ieder kind een thuis’. De deelnemende regio's starten trajecten om jeugdhulp in gezinnen te stimuleren voor kinderen die niet thuis kunnen wonen. Nadenken over meer variatie in gezinsvormen en ondersteuningsmogelijkheden gaat daarbij helpen. Doel: meer kinderen in een pleeggezin of in een gezinshuis, minder in een leefgroep.

[Meer lezen](#)

“Een kind dat uit het eigen gezin wordt geplaatst voelt zich onveilig, afgewezen. Een mislukte plaatsing in een pleeggezin voelt dan als *weer* een afwijzing. Als pleegzorgaanbieder wil je tot de tanden toe bewapend zijn om dat te voorkomen.”

Hans Kodde, Entrea Lindenhout





“Wij hebben het gezin waar de professional mee werkt op het netvlies in alles wat we doen. Dat helpt ons in het bedienen en versterken van onze partners.”

Doel 6

De zorg voor veiligheid is versterkt

Veiligheid is een randvoorwaarde om kansrijk te kunnen opgroeien. In Nederland zijn jaarlijks 119.000 kinderen slachtoffer van mishandeling¹. Dat is een kind per klas. Het Nji richtte zich in 2018 op het hele pallet van vroege signalering tot onveiligheid en bescherming.

Vanuit onze kennisrol droeg wij bij aan de verbeterde Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Deze ondersteunt professionals en burgers beter om vroege signalen van huiselijk geweld te signaleren, zodat passende hulp snel kan worden geboden. De verbeterde meldcode is sinds 1 januari 2019 van kracht.

Het motto ‘samen lerend doen wat werkt’ werd in 2018 in praktijk gebracht. Het Nji vroeg gemeenten en professionals samen te puzzelen op de vraag hoe kwetsbare kinderen en jongeren duurzaam geholpen kunnen worden.

Partners waren, naast de VNG en ministeries van VWS en JenV, gemeentelijke beleidsmakers, bestuurders en professionals, ervaringsdeskundigen, ouders en jongeren gemeld bij Veilig Thuis, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering, Politie en gespecialiseerde Jeugd- en volwassenenzorg.

¹ Nationale prevalentie Studie 2010



Klein en fijn bij stagnerende hulpverlening

Voor de zogenoemde Klein en Fijn-trajecten werd in 2018 het fundament gelegd. Aanleiding was de wens vanuit het veld om samen het verschil te kunnen maken, ongeacht de complexiteit van een probleem. In nauwe samenwerking met professionals in de praktijk onderzocht het Nji wat professionals nodig hebben om stagnatie in de hulpverlening te doorbreken.

“Een Klein en Fijn-project,” legt projectleider Anita Kraak uit, “doet precies dit. Gezin en professionals bespreken steeds één situatie. Vanuit de mindset dat het wél kan puzzelen zij samen aan wat blijvend bijdraagt aan veiligheid en herstel.”

In de Klein en Fijn-projecten worden professionals uitgedaagd om hun expertise op maat in te zetten voor het gezin. Zij zoeken samen met het gezin de angel in de stagnatie van de hulp en creëren passende

oplossingen. In de ontmoetingen staan kind en gezin centraal. Professionals en gezinnen zijn enthousiast. Gezinnen voelen zich ‘eindelijk gehoord en begrepen’. Een aantal gemeenten hanteert inmiddels deze werkwijze.

Het Nji voegt kennis toe en expliciteert de werkzame elementen op inhoud en proces. Daardoor ontstaat energie, samenhang en samenwerking. In 2019 krijgt dit domeinoverstijgend samen leren een vervolg.

Professionals zeiden: “We willen geen tool, we willen beweging.” En: “We willen niet iets moeten maar elkaar ontmoeten.”

Beter in beeld

Jongvolwassenen na jeugdbescherming en jeugdreclassering

Welke 18-jarige heeft nou géén steuntje in de rug meer nodig? Denk maar aan opleiding, werk of wonen. Juist jongvolwassenen die eerder te maken hadden met een jeugdbeschermings- en/of jeugdreclasseringsmaatregel raken na hun 18^e verjaardag - met het wegvallen van de maatregel - vaak te snel ‘uit beeld’. Of staan er alleen voor.

Gemeenten en professionals willen met elkaar passende ondersteuning bieden en in contact blijven met deze kleine maar zeer diverse groep jongvolwassenen. Maar hoe?

In 2018 deed het Nji, samen met de regio's Alkmaar, Midden IJssel/Oost Veluwe en Midden Limburg onderzoek naar deze groep. “We stelden de vraag: wie zijn deze jongeren precies en welke behoeften hebben zij vóór en na hun 18e jaar?”, aldus projectleider Josine Holdorp. De betrokkenen gingen het gesprek aan met de jongeren zelf. “Deze insteek leverde meteen veel energie op.”

Uit het actiegericht onderzoek bleek onder meer het belang van een goede aanpak, ruim vóór het 18^e jaar. Bijvoorbeeld met tijdige gesprekken over de toekomst; hoe ziet een jongere die voor zich? Ook continuïteit in de hulpverlening, een stabiele woonplek en een vertrouwenspersoon zijn stuk voor stuk elementen die bijdragen aan een succesvolle overgang. “De uitdaging,” zegt Holdorp, “is deze zaken daadwerkelijk in contact en samen met de jongere vorm te geven.”

[Elf profielen, gebaseerd op levensverhalen van jongvolwassenen](#), geven de cijfers uit het onderzoek een gezicht.



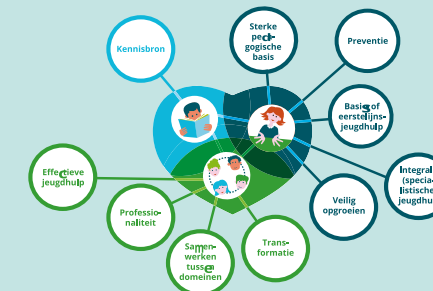
Jos

Jos is 18 jaar en woont op een groep met andere jongeren met een licht verstandelijke beperking. Het afgelopen jaar is het niet goed gegaan op zijn school buiten de instelling. Op zijn stage mag hij niet meer komen. Er zijn zorgen over de contacten die Jos buiten de instelling heeft. Jos heeft onvoldoende vaardigheden om zich staande te houden buiten de instelling en in de maatschappij.

Op welke manier had Jos voorbereid kunnen worden op het leven buiten de instelling?



EuroChild conference in Opatija, Kroatië



Participatie is onder andere: ervaringen delen en luisteren naar kinderen en jongeren. Zij zijn ervaringsdeskundigen! Het Nji maakt de inzet van ervaringsdeskundigheid steeds meer onderdeel van de eigen werkwijze. Met behulp van nationale én internationale kennis. Op de Eurochild Conference stond een mooie, Nederlandse werkwijze in de schijnwerper: het ervaringstheater van ExpEx.

Op de EuroChild conference in Opatija, Kroatië - van 29 t/m 31 oktober is een derde van de driehonderd bezoekers onder de 18. Hun ervaringen en ideeën: daar gaat het om. Motto van de conferentie is namelijk: 'Building a better Europe with children: All aboard!' Het Nji neemt deel, samen met een delegatie van ExPex (Experienced Experts).

Hoe kun je participatie van kinderen en jongeren vorm geven? Nou, zo! Op het toneel. Met een rugzak vol persoonlijke ervaringen laten de Nederlandse ExPex zien hoe je samen theater maakt, gebaseerd op echte verhalen. En wat er dan gebeurt. Theaterervaring? Niet per se nodig.

[Meer over ExPex](#)



Politicians should accept dialogue, listen and exchange with children and share power!

"Het lukte ons om iedereen aan het eind te laten dansen."

Camie Bonger, TransformatieTheater



Building a better Europe with children: All aboard!

Motto EuroChild conference

De conferentie dompelt onderzoekers, beleidsmakers, beslissers en jeugdwerkers onder in de belevingswereld van kinderen en jongeren. Samen praten, dansen en solidair aan de spa. Want onder de 18 mag je immers geen biertje. Dat zorgt voor ontmoetingen die raken. "Deze kinderen en jongeren maken soms heftige dingen mee, ze delen met ons wat er echt toe doet," aldus Joanne van den Eijnden van het Nji.

Sprekers zijn kinderen van de Eurochild Youth Advisory Group, burgemeester Ivo Dujmic van Opatija en prinses Laurentien, oprichter van de Missing Chapter Foundation. Met name de verhalen van de jongeren maken veel indruk. Ze vechten voor de rechten van leeftijdgenoten in hun eigen land.

De conferentie brengt de volwassenen deelnemers een berg inspiratie voor eigen stad, regio of land.

[Meer lezen](#)

De sturing op transformatie is versterkt

Als bestuurder wil je goed je rol kunnen pakken in de transformatie van het jeugdbeleid. Geen eenvoudige opgave! Er is kennis voor nodig; bijvoorbeeld van sturing en opdrachtgeverschap. Daarnaast is inzicht in wetgeving en het brede lokale en regionale speelveld essentieel. Het Nji pakte zijn rol.

Als je als bestuurder overzicht hebt over het jeugddomein en het ingewikkelde speelveld, kun je bewuster keuzes maken. Het Nji ondersteunde wethouders en raadsleden bij het verwerven van die kennis over het jeugdveld. Ook boden we een praktische invulling van begrippen als preventie, normaliseren en integrale hulpverlening.



“De presentatie voor raadsleden uit tientallen gemeenten was inspirerend en waardevol. Zij gaven de bijeenkomsten dan ook hoge cijfers.”

Henk Bouwmans, directeur Nederlandse Vereniging voor Raadsleden



Jeugdzorg vraagt om integrale aanpak

Steeds meer jongeren doen een beroep op jeugdzorg. Ondertussen kampt een groeiend aantal gemeenten met flinke financiële tekorten op dit gebied. Hoe het tij te keren?

Directievoorzitter Ans van de Maat verwoordt de visie van het Nji onder andere in een interview in Binnenlands Bestuur. “De oplossing van het probleem vraagt een ingrijpende verandering die tijd, ruimte en investeringen vraagt van alle partijen die met kinderen werken. Denk aan scholen, kinderopvang, jeugdclubs et cetera. Op die manier maakt jeugdhulp deel uit van een integrale visie, waarbij de vraag is ‘Hoe willen we dat onze kinderen opgroeien?’ In plaats van: ‘Hoe organiseren we de hulp goed?’” [Lees het artikel](#)

Transformeren en bezuinigen, een slechte combinatie

In deze videoboodschap neemt Ans van de Maat u mee naar Zweden. Bijvoorbeeld naar de peuterspeelzaal, waar je als ouders mee kunt doen aan activiteiten maar ook je opvoedvragen kunt stellen. Beschermende factoren worden versterkt! “Dát is preventie,” zegt Van de Maat. “Met als gevolg dat er minder gebruik wordt gemaakt van Jeugdhulp. Dat zal dus minder kosten.” [Bekijk de video](#)

Inwerkprogramma nieuwe wethouders en raadsleden

Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart volgde een drukke inwerkperiode voor wethouders en raadsleden. Met de focus op het jeugdstelsel droeg het Nji bij aan het inwerkprogramma van de VNG voor wethouders. En verzorgde zelf een training voor raadsleden.

Wat hebben nieuwe raadsleden nodig om goed en vlot van start te kunnen gaan in hun nieuwe functie? “In de eerste helft van 2018 hebben we die vraag aan henzelf gesteld,” aldus Bas Wijnen van het Nji. “Het antwoord was: ‘overzicht van dat brede jeugdveld’. ‘Hoe zijn dingen geregeld, hoe kun je ze beïnvloeden?’”

De training werd vier maal verzorgd aan groepen van dertig á veertig raadsleden. “Voor raadsleden is de uitdaging weg te komen van het individuele verhaal en te focussen op de grote lijnen. Hoe verbeter je het jeugdbeleid voor de hele gemeente?”



De training voor raadsleden in 2018 was gebaseerd op ‘De tien meest gestelde vragen uit de Jeugdsector’. Dit boekje werd onder meer uitgedeeld bij het VNG-jaarcongres in juni. [Lees het boekje](#)

Met welke voorzieningen krijgen kinderen en hun ouders tijdens het opvoeden en opgroeien te maken? [Bekijk dit overzicht](#)



“De oplossing van het probleem vraagt een ingrijpende verandering die tijd, ruimte en investeringen vraagt van alle partijen die met kinderen werken.”

Ans van de Maat



Doel 8

De samenwerking tussen domeinen is versterkt

Veilig, gezond en kansrijk opgroeien: daar komt heel wat bij kijken. Gezin en sociale netwerken, zéker. Maar ook huisvesting, inkomen en gezondheid. Hoe verbind en versterk je de samenwerking tussen al deze verschillende domeinen? In 2018 stond centraal: integraal werken in de wijk, de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp en de ondersteuning van kwetsbare jongeren op weg naar zelfstandigheid.

Arts, leerkracht, jongerenwerker of psycholoog: professionals benaderen de vraag van de burger in eerste instantie vanuit de eigen expertise. Ze zeggen: 'Dit kan ik voor je doen'. Ook heeft ieder zijn eigen 'taal'. Het Nji verbindt domeinen en professionals rond de individuele vraag van de jongeren. 'Wat wil je dat er in jouw leven verandert? Wat eerst?' Dat is het startpunt. Pluspunt: een positieve insteek, die energie geeft.

Hoe bereid je kwetsbare jongeren voor op de stap naar volwassenheid? Kennisinstituten, landelijke verenigingen en gemeenten denken hier samen over na binnen de Aanpak 16-27. Het Nji organiseerde in oktober een studiereis naar Noorwegen. Beleidsmakers en praktijkmensen gingen mee. De Noorse aanpak klinkt door in de Nederlandse discussie.

Carola Bodenstaff, Jeugdzorg Nederland

46



Noorwegen doet het. Lees de blog van Bas Wijnen >



Nederlands
Jeugdinstituut

LANDELIJK
EXPERTISE CENTRUM
SPECIAAL ONDERWIJS



vgn

Gespreksmap

Bij het organiseren van zorg en onderwijs voor kinderen met ernstige verstandelijke/meervoudige beperkingen

Dankzij creativiteit, ondernemerschap, doorzettingsvermogen en lief vinden scholen en zorgaanbieders steeds vaak oplossingen om zorg en onderwijs te verbinden. Vanzelfsprekend gaat dit om maatwerk. Goed maatwerk vraagt om een stevige basis van samenwerking. Om die basis goed te leggen en regelmatig onder de loep te nemen, heeft het Nederlands Jeugdinstituut samen met het LECSO en de VNG gewerkt aan deze Gespreksmap. De Gespreksmap stelt de vragen, Scholen en zorgaanbieders formuleren zelf, samen met alle betrokkenen, antwoorden. Onderweg voorziet de Gespreksmap u van tips en maakt u onderling afspraken over vervolgacties. De hele Gespreksmap tevel om in een keer te bespreken of pak er steeds een stukje uit!

Kinderen

Per kind dat zorg en onderwijs nodig heeft, verricht u maatwerk. Om daarop te kunnen vooruiteren is het belangrijk om de doelgroep in kaart te brengen: welke kinderen hebben zorg en onderwijs nodig? Troemel daar toe technische deze gegevens op.

Aantal kinderen met totaalaanbiederoverklagen en begeleidingsovername:	
Aantal kinderen met een Beschikking WLZ (via CIZ/zorgkantoor):	
Aantal kinderen met een EMB-regeling:	
Aantal kinderen waarbij zorg gefinancierd wordt vanuit Zorgverzekering (verpleging, intensieve kind zorg):	
Aantal kinderen met een Beschikking Jeugdwet (via gemeente):	
Aantal kinderen met een dubbele Beschikking Jeugdwet en Zorgverzekering:	

Partners

Met wie werken we samen en met wie nog niet? U kunt denken aan:

- ☐ Scholen
- ☐ Oudervertegenwoordiging binnen de school
- ☐ Zorgaanbieders
- ☐ Professionals die zorg verlenen
- ☐ Gemeenten(n)
- ☐ Zorgverzekeraars
- ☐ Zorgkantoren
- ☐ Samenwerkingsverbanden passend onderwijs
- ☐ Nog een andere partner, namelijk:

Tip: Ga met elkaar na of u ook weet hoe u deze partners kunt benaderen. Zorg ervoor dat **contactgegevens** voor iedereen goed te vinden zijn.

Cruciaal: contact met ouders
Ouders wensen het beste voor hun kind. Hun bijdrage is essentieel voor goede samenwerking. Hoe verloopt het proces om onderwijs en zorg samen met hen vast te stellen? Wat zijn verwachtingen van ouders? Wordt het beeld van de ontwikkelingsmogelijkheden in alle opzichten met hen gedeeld?

Afstemming

Heeft u als zorgaanbieder regelmatig overleg met school en andersom?

Op welke manier vindt er afstemming over de werkwijze plaats met andere scholen en zorgaanbieders? Bijvoorbeeld in een bovenregionaal overleg met partners?

Organisatie van zorg en onderwijs

Werkten school en zorgaanbieders samen om continuïteit en kwaliteit van arrangementen te garanderen? Zo ja, welke afspraken zijn daarvoor vastgelegd? Zo nee, welke behoefte is daaraan?

Heeft u als school en als zorgaanbieder afspraken gemaakt over wederzijdse verantwoordelijkheden?

Zijn er afspraken met andere partners (bijvoorbeeld een revalidatiecentrum) gemaakt voor doorlopende trajecten gericht op participatie? Welke zijn dit? Als er geen afspraken zijn, ga dan na wat verwachtingen zijn.

Tip: Bekijk op www.pasendonderwijs.nl het **Stroomschema Zorg op school**. Daarin vindt u welke mogelijkheden er zijn per zorg en hoe de inzet van zorg in onderwijs geregeld en verantwoord wordt.

> Deze Gespreksmap is een nieuwe tool.
Uw feedback is van harte welkom!
Geef deze door via info@nji.nl.



OplossingenLab bruist en borrelt

Organisatie en financiering van
onderwijs-zorgarrangementen






Scholen willen weten hoe ze de inzet van zorg efficiënter kunnen organiseren. Zorgaanbieders hebben vragen over financiering. Ouders kunnen zonder complexe procedures. De oplossing is maatwerk. [De gespreksmap](#) helpt een stevige basis te leggen, met vragen die samen worden beantwoord. Het Nji ontwikkelde hem samen met het LECSO en VGN.



onderlinge afstemming?
Het bruiste en borrelde van
ideeën. Samen met Landelijk
Expertise Centrum Speciaal
Onderwijs en Vereniging
Gehandicaptenzorg Nederland
legde het Nji ze vast in dit
[magazine](#).



Is de Gespreksmap te veel om in een keer te bespreken? Pak er steeds een stukje uit!

De professionaliteit is versterkt

Als een kind of gezin hulp nodig heeft, dan rekenen ze op een professional die zijn of haar vak verstaat. Die samen met kind en gezin bespreekt wat er aan de hand is en wat de best passende hulp is. Professionaliteit komt niet aanwaaien. In een wereld die steeds verandert, is leren en bijblijven een *must*.

Een belangrijk doel van de transformatie is dat professionals de ruimte krijgen om hun vak uit te oefenen. Al vraagt het veel van individu en beroepsgroep, de winst mag er zijn: professionals die met kennis van wat werkt het gesprek voeren. En die op een goede manier, samen met ouders en kinderen, kunnen bedenken wat er nodig is.

A photograph showing a group of young women, likely students, sitting around a table in a modern, brightly lit room with large windows in the background. They are looking at a book or document on the table. One woman in the foreground is smiling and looking towards the right. Another woman next to her is also smiling. A third woman is visible in the background, looking towards the camera. The atmosphere is collaborative and positive.

“Voor kinderen maakt het niet uit wat je hebt gestudeerd, maar wat werkt.”

Karlijn Stals



Professionalisering jeugdhulp en jeugdbescherming (PJ&J)

Jeugdprofessionals kunnen veel betekenen voor kwetsbare kinderen en gezinnen. Het programma PJ&J ondersteunde de verdere professionalisering in de sector. Het Nji was één van de partners.



In de vier jaar dat het programma liep, werden kaders en tools ontwikkeld, zoals opleidingsprofielen en beroepscode. Deze zijn gebundeld in het magazine ‘Samen werken aan professionalisering’. “De komende tijd zal blijken hoe gemaakte afspraken en hulpmiddelen helpen én welke dilemma’s en knelpunten er in de praktijk zijn,” zegt Karlijn Stals van het Nji. “We volgen dit actief.”

[Bekijk het magazine](#)

Tien aanbevelingen uit ‘Samen werken aan professionalisering’:

- | | | | |
|---|---|----|--|
| 1 | Maak hulp niet afhankelijk van woongemeente | 6 | Laat de professional innoveren |
| 2 | Zet in op preventie | 7 | Versterk de triagefunctie van de toegang |
| 3 | Kies voor heldere procedures | 8 | Zet in op betere samenwerking |
| 4 | Verminder de regeldruk | 9 | Beleg de regie goed |
| 5 | Geef de professional meer ruimte | 10 | Los knelpunten rondom privacy op |



Programma Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming

Richtlijnen ondersteunen professionals in hun werk; ze bieden concrete aanbevelingen voor het handelen en zijn gestoeld op kennis uit wetenschap, praktijk en ervaring. Dat biedt houvast! Karlijn Stals van het Nji beantwoordt drie vragen over ontwikkelingen in dit programma.

Wie zorgt voor de implementatie van de richtlijnen?

“Professionals zijn verantwoordelijk voor het toepassen van richtlijnen in hun werk. Hierbij kunnen zij ondersteund worden door hun organisatie. Bovendien vragen ouders er steeds meer naar. Zowel in initiële opleidingen als in na- en bijscholing is er ook steeds meer aandacht voor. Dit alles stimuleren we vanuit Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming. We werken hierin actief samen met mensen uit de praktijk in het [Netwerk Richtlijnen](#).”

Wat zijn de belangrijkste resultaten uit 2018?

- Voor veel professionals en docenten is het werken met richtlijnen nieuw. Daarom ontwikkelden we met professionals en docenten [praatplaten](#) en opleidingsfilmpjes. Hoe ga je in gesprek en hoe helpen de richtlijnen daarbij?
- De richtlijnen staan steeds meer in de belangstelling. Zo werd de website [www.richtlijnen-jeugdhulp.nl](#) 225.000 keer bezocht: een toename van 33%.

- We zijn begonnen met een continue actualisering van de richtlijnen. Dat vinden we passen bij een veranderend jeugdveld. Dit doen we samen met professionals, wetenschappers en cliënten.
- Ook lanceerden we twee [meetinstrumenten](#): ‘Aanbevelingen langs de lijn’ en de ‘Richtlijnen thermometer’. Fijne tools voor in een teamoverleg. Professionals zijn er enthousiast over.”

Wat zijn de plannen voor 2019?

“In 2019 zorgen we dat de richtlijnen digitaal nóg toegankelijker zijn. We gaan meer samenwerken met andere beroepsgroepen.”



Still Opleidingsfilm: “Er speelt zoveel tegelijkertijd. Wat is een passende volgende stap?”



Doel 10

Het effectief werken is versterkt

Wie effectieve (beleids)keuzes wil maken in het jeugdstelsel moet weten wat werkt. Waarom het werkt. En hoeveel het kost. Het Nji ondersteunt daarbij. Onder andere met kennis over effectiviteit van interventies en werkzame elementen. We leren vanuit de wetenschap en van de ervaringen van professionals, kinderen, jongeren en ouders.

Op basis hiervan geven we advies en ondersteuning bij het realiseren van effectieve jeugdhulp. Ook onderhouden we de databank Effectieve Jeugdinterventies. En ondersteunen onze ervaren adviseurs instellingen bij het analyseren en verbeteren van het jeugdhulp-aanbod. Daarnaast bezoeken we veel gemeenten, regio's en jeugdhulpaanbieders die aan de slag willen met outcomecriteria.

Databank Effectieve Jeugdinterventies



In 2018 omvatte de databank Effectieve Jeugdinterventies van het Nji 241 interventies; van preventie tot hoogspecialistische jeugdhulp. Het gebruikersgemak werd vergroot en het beoordelingstraject onder de loep genomen.

Inge Bastiaanssen is binnen het Nji verantwoordelijk voor de databank.

Waar zag je mogelijkheden voor verbetering?

"In de zoekfunctie! Het jeugdveld is breed. Met logische zoekvelden kunnen gebruikers voortaan makkelijker hun weg vinden. Zo maken we onderscheid in basisvoorzieningen, zoals onderwijs, en specialistische voorzieningen."

Kwestie van ordening?

"Daar begon het mee. We hebben de inhoud van de databank eerst gecategoriseerd: op welke vraagstukken richt dit aanbod zich? We vonden 67 verschillende thema's. En we zagen meteen de kennishiaten. 241 interventies? Er is veel meer! Dat gaan we beter in kaart brengen."

Aanvullingen in 2018?

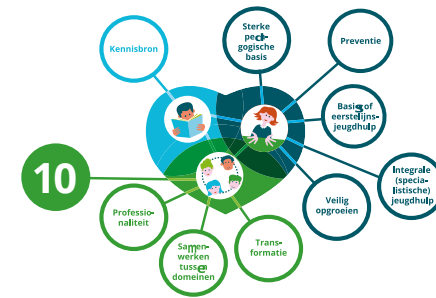
"We namen 28 nieuwe interventies op in de databank. Eind 2018 zaten nog eens 30 interventies in het erkenningstraject. 3 onafhankelijke commissies zijn daarmee bezig."

Wat is ingezet voor 2019?

"Interventies gaan langs een strenge meetlat; dat is op zich goed. Alleen mag de erkenning op zich niet het doel zijn. Veel effectiever is het, om de erkenning te gebruiken om interventies steeds te verbeteren. Daarom hebben we het erkennings-traject geëvalueerd, samen met gebruikers en ontwikkelaars. Ook hier is 'samen lerend doen wat werkt' het leidende principe. We willen de dialoog over: wat is effectief en wat heb je ervoor nodig?"



[Test de zoekfunctie zelf](#)



Werken met outcome-indicatoren



Outcome-indicatoren meten het directe effect van jeugdhulp. Is de jongere of het gezin tevreden? Is het doel van de hulp bereikt? In 2018 is het aantal gemeenten dat ermee werkt toegenomen. Het Nji gaf ondersteuning.

De Jeugdwet vraagt gemeenten outcome-indicatoren te benoemen en uit te vragen bij jeugdhulpaanbieders. Het Nji reikt hen daarvoor een basisset aan. "Daarmee ga je samen een kwaliteitscyclus in," zegt Afke Donker van het Nji. "Wat wil je samen bereiken? Zet je de goede stappen?" Omdat gemeente en aanbieder opdrachtgever en opdrachtnemer zijn, ligt een misverstand op de loer: outcome-indicatoren als deel van een verantwoording. Daarom nodigt Afke beide partijen graag uit aan tafel: "De vraag van de gemeente is vaak minder controlerend dan het lijkt."

Met pilotregio Utrecht West onderzocht het Nji het gebruik van de outcome-indicatoren voor het brede sociaal domein (Wmo). [Lees meer](#)

Ook is er een set outcome-indicatoren geformuleerd voor de jeugdbescherming en de jeugdreclassering.

Hoera: minder administratieve rompslomp. In 2018 zijn twee outcome-indicatoren toegevoegd aan de Beleidsinformatie Jeugd. Hierdoor worden de

Cliënttevredenheid is met 83% de meest gebruikte outcome-indicator bij de jeugdhulpaanbieders.

Onderzoek Nji 2018

outcome-gegevens samen met de beleidsinformatie meegeleverd. CBS voegt deze gegevens samen voor terugkoppeling aan de jeugdhulpaanbieder.

Hoe voer je de outcome-indicatoren in?

[Klik hier >](#)



TIPS

- **Formuleer een gemeenschappelijk doel.**
- **Praat over het verhaal achter de cijfers en neem elkaar daarin mee.**
- **Voer outcomesturing gefaseerd in. Bepaal het tempo samen en leg afspraken vast.**

[Meer tips](#)

Internationale inspiratie en kennisdeling

Waarom het wiel uitvinden als je kunt putten uit internationale kennis en ervaring?

Het Nji kijkt met grote interesse over de grenzen. In 2018 werd daarmee daadwerkelijk het verschil gemaakt.

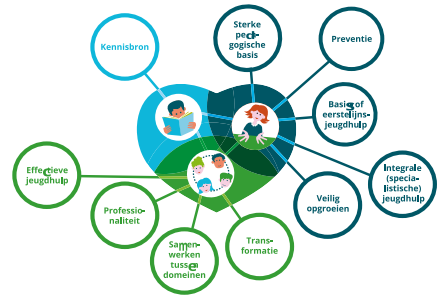


IJslandse aanpak: van grootverbruik naar (bijna) nix

IJslandse jongeren waren twintig jaar geleden grootverbruikers wat betreft drank, sigaretten en drugs. Nu gebruiken ze het minste van alle jongeren in Europa. Het IJslandse preventiemodel omschrijft hoe IJsland dat heeft gedaan. Interessant voor Nederland? Zeker! Samen met het Trimbos-instituut startte het Nji een beleidsvormend leertraject met zes gemeenten: Amersfoort, Hardenberg, samenwerkingsverband Kempengemeenten, Súdwest-Fryslân, Texel en Urk.

Wat werkt? In IJsland: grotere betrokkenheid van ouders bij pubers.

De kick-off van het leertraject was van 29 mei tot 2 juni in Reykjavik. 27 Nederlandse afgevaardigden volgden workshops, spraken met experts en bezochten lokale initiatieven. Weer thuis zijn de gemeenten gestart met een enquête onder jongeren. Gevraagd wordt onder meer naar middelengebruik, vrijetijdsbesteding, mentaal welbevinden en contact met ouders. Deze data vormen de basis om met lokale partners het preventiebeleid verder te ontwikkelen. In 2021 wordt de lokale situatie opnieuw in kaart gebracht en worden effecten van het beleid gemeten.

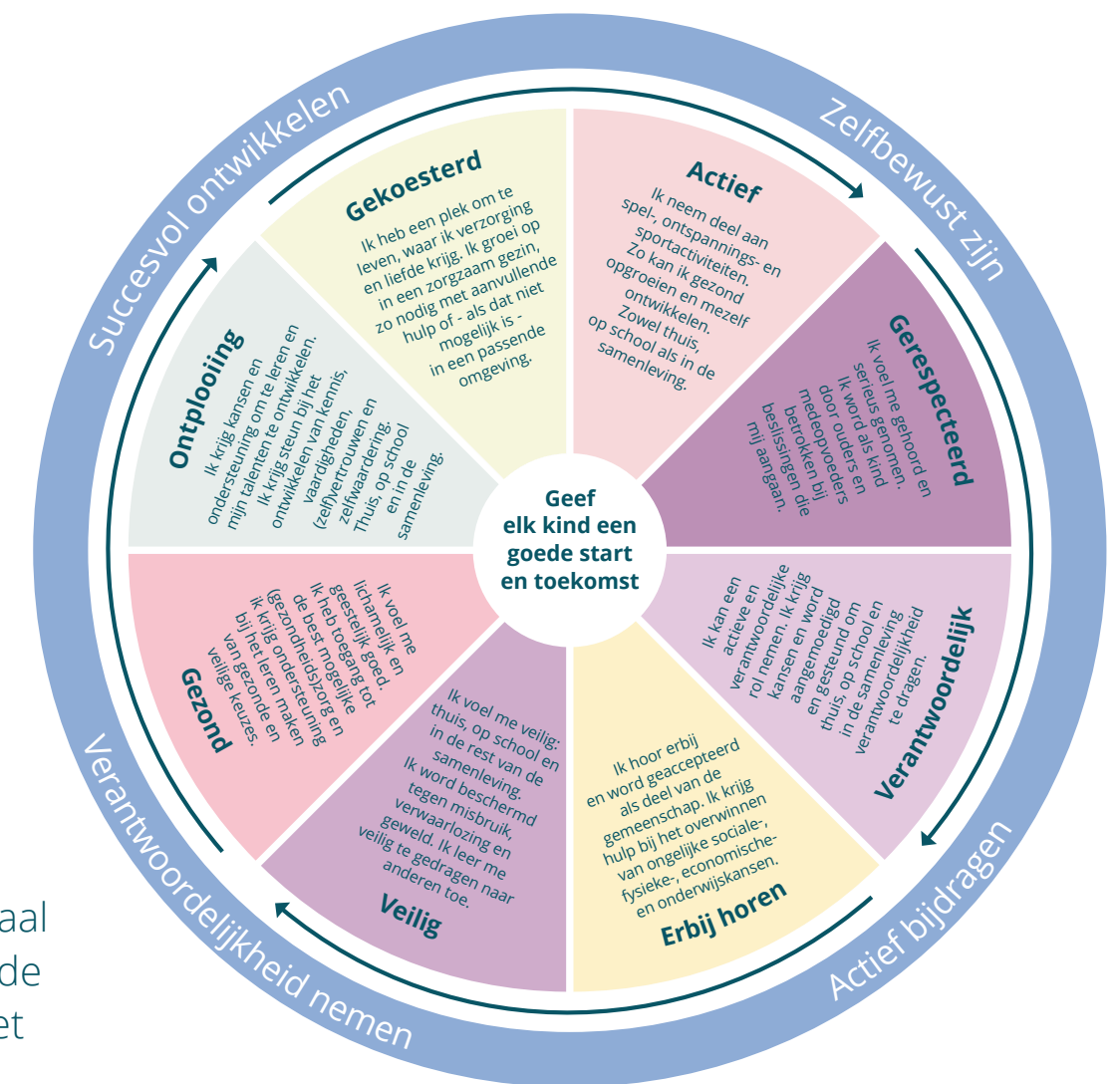


Schots model, breed geadopteerd door werkveld

Getting it Right for Every Child (GIRFEC) is voor Schotse beleidsmakers en professionals in de jeugdzorg en het onderwijs de gemeenschappelijke basis voor hun werk.

Het model werd niet opgelegd, maar is gedurende tien jaar gaandeweg breed omarmd. GIRFEC vindt in Nederland voorlopig zijn beslag in de [Kansencirkel](#).

Eind 2017 organiseerde de Associatie voor Jeugd samen met het Nji een studiereis naar Schotland. Beleidsmakers van gemeenten, de jeugdzorg en samenwerkingsverbanden passend onderwijs waren unaniem enthousiast over GIRFEC. "Het reikt een gezamenlijke, aansprekende taal aan voor zowel de jeugdhulp als het onderwijs," legt projectleider Chaja Deen uit. Reden voor het Nji om in 2018 aan de slag te gaan met de vertaling naar de kansencirkel.



"Het reikt een gezamenlijke, aansprekende taal aan voor zowel de jeugdhulp als het onderwijs."

HRM

Ordenen, ontwerpen, voorbereiden

Meer dan ooit zoekt het Nji – in het kader van de nieuwe missie en ambitie - de aansluiting bij de praktijk rond kind en gezin. Er is nieuw elan! Dat heeft zijn weerslag op het HRM-beleid. 2018 was een jaar van ordenen, ontwerpen en voorbereiden.



Nieuwe organisatiestructuur

In de missie en ambitie van het Nji is verbinding een sleutelwoord. Verbinding van praktijkkennis in het veld met wetenschappelijke kennis van het Nji: zeker. Maar ook verbinding intern, tussen collega's. In 2018 werd een nieuwe organisatiestructuur ontworpen en voorbereid, die dit beter dan voorheen faciliteert. Vanaf 2019 is het werk anders georganiseerd: projectteams zijn steeds samengesteld uit professionals uit vakgroepen met ieder een eigen expertise. Eilandjes in de organisatie? Voortaan praktisch uitgesloten.

Medewerkersonderzoek

Wat hebben de medewerkers van het Nji nodig om de nieuwe missie gestalte te geven? Waarover maken collega's zich zorgen, waar zijn ze trots op? Middels een medewerkersonderzoek werd het antwoord op die vragen gespeeld. "Het onderzoek," zegt Manager HRM Janneke Weidema, "bracht input voor de verdere vertaling van de missie naar HRM-beleid. Ook helpt het ons te ordenen en prioriteiten te stellen."

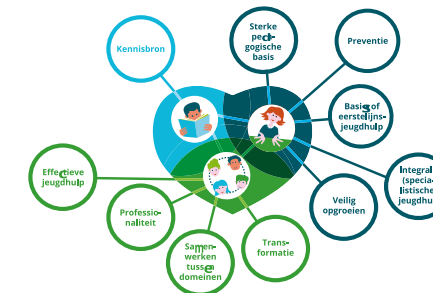
Bij de 'trotspunten' bleken Nji-visie en doelen van de organisatie met stip bovenaan te staan. Ook betrokkenheid bij het werk en waardering voor elkaars expertise scoorden hoog. "Veel collega's staan voor elkaar klaar! Samen vormen we een sterk team." "We zijn een hecht team dat met het hart werkt aan de programmadoelen."

Arbeidsovereenkomsten: meer stabiliteit

De wijze waarop het Nji tot 2018 arbeidsovereenkomsten aanging, was toe aan herziening; dat bleek ook uit het medewerkers-onderzoek. Ontvangen feedback, onder andere van de OR, is meegenomen in de vernieuwde strategie. Waar voorheen de nadruk lag op flexibiliteit en kortdurende contracten, verschuift deze naar een goede mix van enerzijds continuïteit en stabiliteit en flexibiliteit anderzijds. "De praktijk leert dat organisatie en medewerkers er wel bij varen als opgebouwde kennis wordt bewaard en doorontwikkeld," aldus Weidema. "Daarnaast behouden we enige flexibiliteit in het aannamebeleid. Die benutten we om optimaal te kunnen inspelen op veranderende behoeften vanuit de praktijk van met name gemeenten, zorgaanbieders, professionals, kinderen en jongeren en opvoeders."

Welkom!

In 2018 heette het Nji dertig nieuwe collega's welkom. Allen volgden het introductieprogramma om zo de organisatie, hun team en het werk te leren kennen. Onderdeel van het programma was de gezamenlijke 'Verdiepingsochtend' in oktober. Thema's waren: waar staan wij voor? Wat gebeurt er in het werkveld, en welke uitdagingen hebben we daarin? Hoe willen we dit aanpakken en welke taak ligt daar voor jou?



"Ik vond het een zinvolle en leuke ochtend. Goede kennismaking met het Nji als organisatie en fijn om ook met andere nieuwe medewerkers kennis te kunnen maken."

Deelnemer introductieprogramma



Oog voor nieuw talent

Nji wil als interessante werkgever in beeld zijn. Zowel aankomend talent als ervaren professionals die rondkijken op de arbeidsmarkt hebben we veel te bieden. Naast onze ambitie is dat een bevlogen werkomgeving, (internationaal) onderzoek en nauw contact met het werkveld. In 2018 organiseerden we een kennismakingsmiddag voor studenten. Deze werd goed bezocht. Zo'n dertig studenten maakten kennis met onze organisatie en mensen. Belangstelling voor een bepaald thema? Er was alle ruimte om Nji-experts er alles over te vragen.

Reacties van studenten:

- Veel informatie, nodigt uit tot meer!
- Blijven doen!
- Leuk dat het interactief was.
- Gaf een goede kijk op de verschillende manieren waarop je kan werken bij het Nji.

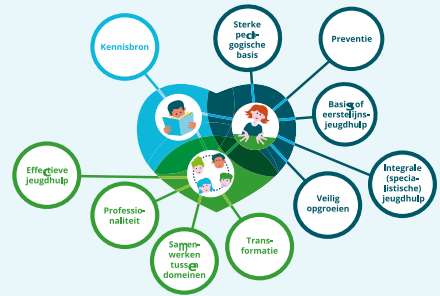
Trainingen en opleidingen

Het Nji-motto 'samen lerend doen wat werkt' vraagt van medewerkers een verschuiving in mindset en vaardigheden. De vraag is: hoe kunnen we onze kennis beter laten aansluiten op de behoefte vanuit het werkveld? Trainingen en opleiding ondersteunen medewerkers om dat voor elkaar te krijgen. In 2018 werd hiermee gestart met onder andere twee trainingen:

- In de basismodule 'Kennisnetwerker bij het Nji' versterkten Nji-medewerkers onder meer hun handelingsrepertoire om op creatieve en innovatieve manieren kennis te delen, toe te passen en ervan te leren. Welk gedrag helpt om onafhankelijk, betrokken en samenwerkend je rol in te vullen? Ook daaraan werd aandacht besteed. De training werd verzorgd door collega Tom van Yperen, tevens bijzonder hoogleraar aan de RUG.
- De training 'Veranderkunde' ondersteunde deelnemers om in lokale, regionale en landelijke situaties de juiste strategie te hanteren; hoe draag je vanuit de Nji-kennisrol bij aan een verandering in het veld die past bij de vraag en de doelstelling? De 17 deelnemers verrijkten onder meer hun diagnostische vaardigheden en inzichten in veranderstrategieën, sturings- en verantwoordingsprocessen.

Verder bouwen in 2019

In 2019 bouwen we verder aan de HRM-strategie. Belangrijke elementen zijn het aannamebeleid en een samenhangend en adequaat trainingsaanbod. De nieuwe organisatiestructuur vraagt om herijking van de rol van leidinggevend. Ook dat staat op het programma.



Stages

In 2018 liepen 9 studenten stage bij het Nji, bij deze programma's:

Programma	Studierichting
Opgroeien & Opvoeden	Pedagogische wetenschappen
Sterke basis	Preventieve Jeugdhulp en Opvoeding
Veilig opgroeien	Youth education and society
Ondersteuning transformatie	Youth, society & policy
Erasmus+	Communicatie
Erasmus+	Beleid, communicatie en organisatie
Sterke basis	Maatschappelijke Opvoedingsvraagstukken
Basiszorg	Social, health and organisational psychology
Ondersteuning transformatie	Health sciences

Medewerkers in cijfers

Aantal medewerkers op 01-01-2018	121
Aantal medewerkers op 31-12-2018	123
Aantal oproepkrachten op 01-01-2018	8
Aantal oproepkrachten op 31-12-2018	10
Aantal fte op 01-01-2018	100,8
Aantal fte op 31-12-2018	102,34
Totale instroom	30
Totale uitstroom	28

Overige cijfers

Aantal stagiairs	9
Aantal werkervaringsplekken	1
Verzuim	4,8%

"De module 'Kennisnetwerker bij het Nji' vond ik waardevol. Het was fijn om stil te staan bij het Kwaliteitskompas en het Samen Lerend Doen Wat Werkt. Daarnaast vond ik het erg leuk om te horen waar collega's uit verschillende teams zich mee bezig houden, uit te wisselen waar je tegenaan loopt en om samen te werken. Verbindend en motiverend."

Claudia Versteeg, adviseur Nji

Njidoet

Op vrijdag 9 maart hebben acht Nji-medewerkers samen met vrijwilligers uit de buurt speeltuin Noordse Park in Utrecht opgeknapt. Bergen bladeren zijn versjouwd, hekken zijn neergehaald, een zwaar hok is verplaatst en schuurtjes hebben een nieuw kleurtje gekregen. Het was voor de derde keer dat Nji een bijdrage leverde aan NLdoet, de jaarlijkse tweedaagse vrijwilligersactie van het Oranjefonds.

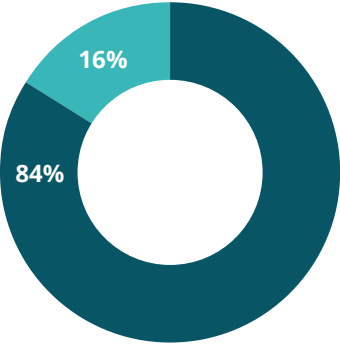


“Je ziet wat je in korte tijd kunt bereiken met elkaar en samen met vrijwilligers uit de buurt.”

Letty Darwish

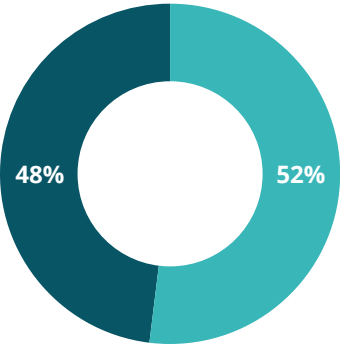
Verhouding man/vrouw op 31-12-2018

21 mannen
122 vrouwen



Verhouding tijdelijk/vast op 31-12-2018

Tijdelijk/Bepaalde tijd: 64
Vast/Onbepaalde tijd: 59



Leeftijdsopbouw op 31-12-2018

< 25	3
25 - ≤ 35	27
35 - ≤ 45	38
45 - ≤ 55	24
55 - ≤ 65	30
> 65	1

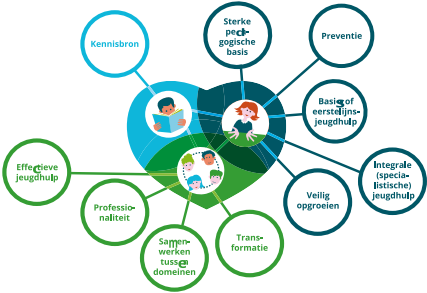


Ondernemingsraad

In het eerste halfjaar heeft de OR met de bestuurder gesproken over het opleidingsplan en op initiatief van de OR over de aard en het type arbeids-overeenkomsten. Er was specifiek aandacht voor de verhouding tussen flexibele en vaste contractsvormen. De ondernemingsraad onderging in juni 2108 een grote verandering met vier nieuwe leden.

De tweede helft van het jaar stond dan ook in het teken van het bouwen aan een goede relatie met de bestuurder. Inhoudelijk is er over diverse onderwerpen gesproken, waarin vooral de organisatieontwikkeling veel aandacht kreeg. Nadat de bestuurder de OR hierover om advies vroeg, organiseerde de OR diverse sessies met medewerkers. Ook kon iedereen via verschillende kanalen meedenken en meepraten. Veel medewerkers maakten hier gebruik van en dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een advies van de OR aan de bestuurder over de herinrichting van de organisatie. Hiermee is een belangrijke stap gezet richting een nog prettigere, effectievere en efficiëntere werkomgeving, waarin het Nji werkt aan de realisatie van zijn herijkte ambitie.

In de tussentijd heeft ook het medewerkers-onderzoek plaatsgevonden. De resultaten hiervan helpen de OR om aandachtspunten voor 2019 scherp in beeld te krijgen en te houden.



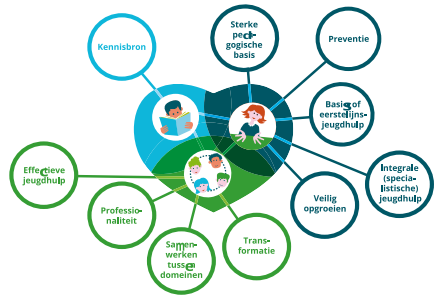
Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen het Nji. In 2018 was de samenstelling van de Raad van Toezicht als volgt:

- Prof. dr. Peter van Lieshout (voorzitter)
- Prof. dr. Hans Adriaansens
- Drs. Patricia Lissenberg
- Ir. Toke Tom
- Drs. Mariënné Verhoef
- Drs. Naïma Azough

De Raad van Toezicht vergaderde in 2018 vier keer. In deze reguliere vergaderingen is naast de financiële en inhoudelijke voortgang van het Nji ook een aantal inhoudelijke thema's aan de orde geweest. Zo heeft de Raad van Toezicht zich laten informeren over onder andere de evaluatie van de Jeugdwet, de inzet van design thinking in onze projecten, en de Nji-visie op monitoring. Tevens nam een vertegenwoordiger van de Raad van Toezicht deel aan twee Artikel-24 overleggen met de Ondernemingsraad en de Raad van Bestuur. Deze overleggen stonden in het teken van de algemene gang van zaken binnen het Nji. De Raad van Toezicht kende in 2018 een auditcommissie. Deze auditcommissie voerde in 2018 twee keer overleg met de controller en de Raad van Bestuur over de begroting, prognose en jaarrekening. Deze overleggen hadden een voorbereidende functie voor de vergaderingen van de Raad van Toezicht.

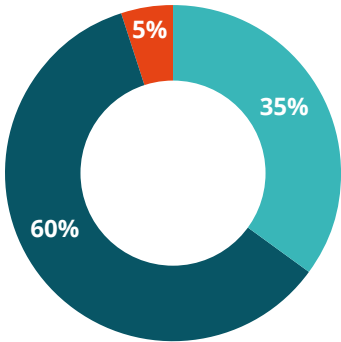
Financiën



In 2018 behaalde het Nederlands Jeugdinstituut een positief resultaat van € 133.067. Het eigen vermogen per 31 december 2018 bedraagt € 4.643.500. In dit hoofdstuk wordt de verkorte staat van baten en lasten en balans weergegeven. De volledige jaarrekening is op te vragen via info@nji.nl.

Verkorte staat van baten en lasten 2018

(bedragen x € 1.000)	2018	2017
Opbrengsten		
Projectopbrengsten	15.017	15.475
Niet-projectgebonden opbrengsten	22	95
Totaal opbrengsten	15.039	15.570
Kosten		
Personele kosten en organisatiekosten	8.105	9.944
Projectkosten	6.802	5.453
Totaal kosten	14.907	15.397
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	132	173
Financieel resultaat	1	5
Bedrijfsresultaat	133	178



Toelichting

De opbrengsten 2018 zijn (afgerond) als volgt samengesteld:

- 35% instellingssubsidie van het ministerie van VWS;
- 60% opbrengsten ministeries, subsidies van fondsen en overige subsidie- en opdrachtgevers;
- 5% opbrengsten trainingen, congressen en verkopen en overige (project)opbrengsten.

In de projectopbrengsten is een bedrag begrepen van € 2,5 miljoen dat niet bestemd is voor het Nederlands Jeugdinstituut, maar betrekking heeft op aan derden door te betalen gelden (2017: € 2,8 miljoen).

De organisatiekosten betreffen onder meer de kosten voor huisvesting, facilitaire diensten, bureaunkosten, administratie (personele en financiële) en ICT. De projectkosten bestaan uit materiële projectkosten en inhuur van derden. Ook in de projectkosten is het hierboven genoemde door te betalen bedrag van € 2,5 miljoen opgenomen.

Het resultaat uit gewone bedrijfsvoering bedraagt € 131.786; samen met het financiële resultaat ad € 1.281 (rente-inkomsten), komt het totale resultaat 2018 uit op € 133.067.

Verkorte balans op 31-12-2018

(bedragen x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Activa		
Materiële vaste activa	172	274
Vlottende activa	13.759	16.803
Totaal activa	13.931	17.077
Passiva		
Eigen vermogen	4.643	4.510
Langlopende schulden	0	37
Kortlopende schulden	9.288	12.530
Totaal passiva	13.931	17.077

Toelichting

De vlottende activa bestaan uit de vorderingen op korte termijn en de liquide middelen.

Na toevoeging van het resultaat 2018 bedraagt het eigen vermogen per 31 december 2018 € 4,6 miljoen. Het eigen vermogen is opgebouwd uit een algemeen reserve van (afgerond) € 4,4 miljoen en een egalisatie-reserve instellingssubsidie van € 0,2 miljoen.

In 2018 hebben de volgende subsidiegevers en fondsen één of meerdere projecten gefinancierd:

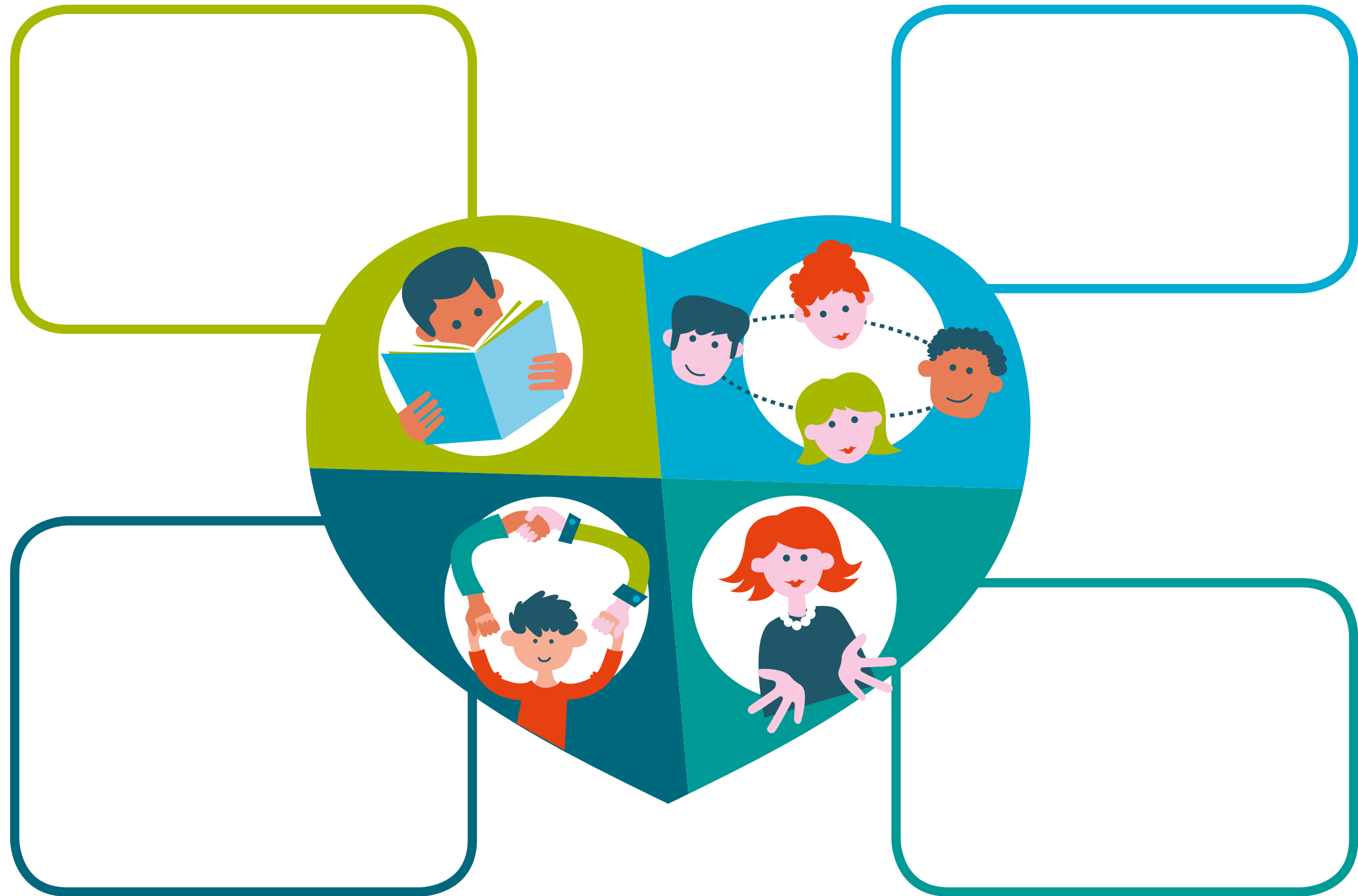
 Rijksoverheid Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Ministerie van Justitie en Veiligheid Ministerie van Sociale zaken en werkgelegenheid	 European Commission Directorate General for Education, Youth, Sport and Culture Education, Audiovisual and Culture Executive Agency		
 Bernard van Leer Foundation	 KB Koninklijke Bibliotheek Nationale bibliotheek van Nederland	 Oranje Fonds	 OUDER SCHAP blijft
 KINDERPOSTZEGELS voor kinderen door kinderen	 VNG	 eerlijk over eten Voedingscentrum	 ZonMw
 Steunfonds Pro Juventute	Diverse gemeenten en provincies		

Overige financiers

Bovendien werden er een aantal projecten op indirecte wijze door fondsen en subsidiegevers gefinancierd. Het gaat om projecten die in samenwerking met andere instituten uitgevoerd zijn, maar waarvan de partner de penvoerder was.



Waar werken we aan in 2019?



Overzicht publicaties en activiteiten

Boeken, handleidingen en rapporten

Tenzij anders is vermeld, is de uitgever Nederlands Jeugdinstituut te Utrecht

- Hof, V. van den, Veld, D.M.J. de, Zoon, M. (2018). *Overgewicht. Wat werkt bij kinderen en jongeren met overgewicht en obesitas? Een review gericht op opvoeding en psychosociale factoren in interventies*. Utrecht.
- Kraak, A., Volaart, M., Bakker, H., Kooten Niekerk, J. (2018). *Doen wat nodig is bij kindermishandeling, huiselijk en seksueel geweld. Een onderzoek naar de regionale ontwikkeling van de multidisciplinaire aanpak en de ondersteuningsbehoefte van gemeenten*. Utrecht.
- Valkestijn, M., Manen, J.J. van (2018). *Rapportage hercertificering keurmerk jongerenwerk Buurt Rotterdam*. Utrecht.
- Manen, J.J. van, Valkestijn, M. (2018). *Effectiviteit van jongerenwerk in Nederland en Europa. Inventarisatie van kwaliteitsinstrumenten en onderzoek*. Utrecht.
- Manen, J.J. van, Valkestijn, M. (2018). *Interactief positief jeugdbeleid. Verslag Fase 2 Inventarisatie Interventies en Methodieken Nieuwkoop*. Utrecht.
- Kooijman, K., Wilde, E.J. de (2018). *Meldcode en signaleren van kindermishandeling en huiselijk geweld*. Utrecht.
- Manen, J.J. van (2018). *Peer Review on the participation of young people with mental health issues. Third peer learning seminar*. Utrecht.
- Hageraats R.S., Bastiaanssen I.L.W., Sondejker F., Yperen, T.A. van (2018). *Eerste evaluatie Jeugdwet*. Den Haag: ZonMw
- Bartelink, C. (2018). Dilemmas in child protection. *Methods and decision-maker factors influencing decision-making in child maltreatment cases*. Utrecht/Groningen: Nederlands Jeugdinstituut/Rijksuniversiteit Groningen.
- Yperen, T.A. van, Hageraats, R.S. (2018). *Leiding geven aan transformatie*. Utrecht.
- Yperen, T.A. van, Andriessen, P., Velden, K. van der (red.) (2018). *Veerkracht. Het ligt nooit aan het kind. De Almeerse school. Acht jaar (2010-2018). Jeugd- en onderwijsbeleid in vogelvlucht*. Almere: Gemeente Almere.
- Keesom, J., Yperen, T.A. van, (2018). *Met het oog op de jeugd. Verhalen over de doorontwikkeling van de zorg voor jeugd na de transitie*. Den Haag: Transitieautoriteit Jeugd.
- Spoelstra, J., Stals, K. (2018). *Factsheet 5 tips. Hoe stimuleer je dat professionals zich eigenaar voelen van het werken met richtlijnen?* Utrecht.
- Foolen, N., Kampen, M. van (2018). *Rapportage naar aanleiding van de praktijktoets van de herziene Richtlijn Ernstige gedragsproblemen*. Utrecht
- Uenk, N., Wind, M., Telgen, J., Bastiaanssen, I. (2018). *Monitor Gemeentelijke zorginkoop 2018. Stand van zaken inkoop diensten in het kader van Wmo 2015 en Jeugdwet*.
- Donker, A., Yperen, T.A. van (2018). *Groeidocument aan het werk met outcome in zicht*.

Artikelen, hoofdstukken in boeken

- Daamen, W., Schouten, R. (2018). Problemen snel en systematisch in kaart brengen met CAP-J. *Kind & Adolescent Praktijk* 17/2, 6-11. Utrecht.
- Hoex, J., Blauwhoff, J. (2018). Specialisatie als opmaat naar hogere kwaliteit. *BPMM* 7/8, 16-23. Amsterdam, Uitgeverij SWP.
- Manen J.J. van (2018). Vroegsignalering kindermishandeling. *Bestuur, Beleid, Management en Pedagogiek in het Kindcentrum* 3/4, 32-33. Amsterdam, Uitgeverij SWP.

- Bartelink, C., Knorth, E.J., López López, M., Koopmans, C., Berge, I.J. ten (2018). Reasons for placement decisions in a case of suspected child abuse: The role of reasoning, work experience and attitudes in decisionmaking. *Child Abuse & Neglect* 83, 129-141. Amsterdam, Elsevier.
- Balledux, M., Doornenbal, J. (2018). Interprofessioneel werken en innoveren in teams, 193-208. Bussum, Coutinho.
- Nji, Movisie en Vilans, Kwaliteitskompas geeft richting aan het sociaal domein. Artikel op site. Utrecht.
- Kesselring, M. (2018). Zorgen en ontzorgen: transformeren van de jeugdhulp door het versterken van de pedagogische civil society.
- Goense, P.B., Boendermaker, L., Yperen, T.A. van (2018). Measuring Treatment Integrity; Use of and Experience with Measurements in Child and Youth Care Organizations. *The Journal of Behavioral Health Services & Research* 45, 469-488. Artikel op site.
- Visscher, I., Evenboer, E., Jansen, D., Scholte, R., Knot-Dickscheit, J., Veerman, J., Reijneveld, S., Yperen, T.A. van (2018). *Children and Youth Services Review* 95, 64-70. Artikel op site.
- Yperen, T.A. van (2018). Initiatieven genoeg om het stelsel beter te maken. Hoofdstuk in boek.
- Hoex, J. (2018). Het overdragen van waarden en normen. KIDDO.
- Hoex, J. (2018). De missing link in IKK: de horizontale 0-jarigen groep. BPMM.
- Hoex, J. (2018). Spelbegeleiding vraagt een fijnzinnig oog. Management Kinderopvang.
- Yperen, T. A. van, Gorissen, W.H.M. (2018). Opkomen voor een effectievere jeugdzorg. Hoofdstuk in boek.
- Gorissen, W.H.M. (2018). Q&A vrijgevestigde jeugd-ggz aanbieders in het jeugdveld. Hoofdstuk in boek.
- Donker A., Yperen, T.A. van (2018). De keuzen van een instrument voor het meten van afname problematiek. Artikel op site.
- Stals, K., Berger, M. (2018). Professionele autonomie in de praktijk. In: Verandering door Verbinding van Goos Cardol en Lennie Haarsma, uitgeverij Couthino.
- Hardeman, S. (2018). Richtlijnen geven je houvast. Sozio, oktober 2018.
- Wilschut, M., Linden, B. van der, Goense, P., Roosenboom, M., Stals, K., Spoelstra, J. (2018). Nordic Implementation Conference 'Joining the Forces of Implementation'. Tijdschrift voor Gezondheidswetenschappen, volume 96, Issue 6.

Blogs

- Gorissen, W.H.M. (2018). Mannelijkheid in de jeugdhulp. <https://kennisnetjeugd.nl/blog/463-mannelijkheid-in-de-jeugdhulp-laten-we-de-handschoen-oppakken>, 30 januari 2018.
- Versteeg, C.G. (2018). Leren van je succes: een eye-opener. <https://kennisnetjeugd.nl/blog/472-leren-van-je-succes-een-eye-opener>, 24 april 2018.
- Gorissen, W.H.M. (2018). Radicalisering tegengaan? Pas kennis toe in dialoog. <https://kennisnetjeugd.nl/blog/479-radicalisering-tegengaan-pas-kennis-toe-in-dialoog>, 29 mei 2018.
- Versteeg, C.G. (2018). Niemand wil op de bank zitten. <https://kennisnetjeugd.nl/blog/487-niemand-wil-op-de-bank-zitten>, 10 juli 2018.
- Baat, M. de (2018). Voor elk kind de beste plek. <https://kennisnetjeugd.nl/blog/492-voor-elk-kind-de-beste-plek>, 31 oktober 2018
- Yperen, T.A. van (2018). Reactie op de stelling 'Preventie maakt jeugdhulp duurder'. <https://kennisnetjeugd.nl/blog/492-voor-elk-kind-de-beste-plek>, 28 november 2018.

Video's

- Verweij, S. (2018). Babyscholing. <https://www.veranderingenkinderopvang.nl/ikk/vlogs-ikk-in-de-praktijk>.
- Donker, A., Verhoeff, D., Yperen, T.A. van (2018). Animatie Outcome. <https://vimeo.com/264992487>.
- Programma Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming: opleidingsfilms. <http://richtlijnenjeugdhulp.nl/voor-opleiders/films-en-aanvullend-educatief-materiaal/>

Brochures, factsheets en folders

- Hof, V. van den, Veld, D.M.J. de, Zoon, M. (2018). *Infosheet Opvoeding en psychosociale factoren binnen interventies voor kinderen en jongeren met overgewicht*.
- Hamdiui, T., Baat, M. de, Kruijswijk Jansen, J. (2018). *Pleegzorg na 18 jaar. Hoe doet u dat in uw gemeente?*
- Kooijman, K., Berns, J.M. (2018). *Moeders informeren Moeders*.
- Prakken, J. (red.) (2018). *Veel gestelde vragen over de jeugdsector. Handreiking voor nieuwe raadsleden en wethouders*.
- Ligtermoet, I., Beekhoven, E. van, Berns, J.M., Gort, A. (red.) (2018). *Gemeenten aan de slag met opvoeden en ouderschap. Twee goede voorbeelden: Leiden en De Ronde Venen*.
- Hamdiui, T., Prakken, J. (red) (2018). *Integrale ondersteuning: beter, anders en tegen lagere kosten. Veelgestelde vragen over de Social Impact Bond*.
- Foolen, N., Visser, A., Boven, J. van, Kooijman, K. (2018). *Meldcode en signaleren van kindermishandeling en huiselijk geweld. Monitor Aanpak Kindermishandeling en Huiselijk Geweld*.
- Hamdiui, T., Wijnen, B., Prakken, J. (red.) (2018). *Social Impact Bond Jongvolwassenen. Jongeren 16-27 op weg naar zelfstandigheid*.
- Manen, J.J. van, Vink, C., Valkestijn, M. (2018). *Participatie van jongeren met psychische problemen. Hoe lokale voorzieningen en initiatieven kunnen bijdrage aan de mentale gezondheid van jongeren*.
- Kraak, A., Malmberg, M., Kooijman, R., Kooijman, K. (2018). *Praatplaat monitoring*.
- Donker, A, Malmberg, M. (2018). *Startpakket Outcome*.
- Groen, B. van, Udo, N., Wieringa, A. (2018). *De spil in de wijk. Hoe zorg je voor een goede aansluiting tussen medisch en sociaal domein?*
- Kooijman, K., Volaart, M. (2018). *Factsheet kindermishandeling. Relatie tussen de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling*.
- Kooijman, K., Kraak, A. (2018). *Registraties/monitoringsinstrumenten voor kindermishandeling en huiselijk geweld*.
- Baat, M. de, Lekkerkerker, L. (2018). *Monitor Pleegzorg. Landelijke cijfers 2017*.
- Lekkerkerker, L., Addink, A. (2018). *Doelgroepen Jeugd Leger de Heils Midden Nederland*.
- Ince D., Yperen, T.A. van, Valkestijn, M. (2018). *Top tien beschermende factoren voor een positieve ontwikkeling van jeugdigen*.

Nieuwsbrieven

- Veldt, M.C.A.E. van der (2018). Nieuwsbrief Justitiële Interventies, april 2018.
- Veldt, M.C.A.E. van der (2018). Nieuwsbrief Justitiële Interventies, juni 2018.
- Veldt, M.C.A.E. van der (2018). Nieuwsbrief Justitiële Interventies, oktober 2018
- Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming (2018). Nieuwsbrief Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming.
- Programma Professionalisering Jeugdhulp & Jeugdbescherming (2018). Nieuwsbrief Professionalisering Jeugdhulp & Jeugdbescherming.
- Nederlands Implementatie Collectief (2018). Nieuwsbrief Week van de Implementatie.
- Week van de Opvoeding (2018). Diverse nieuwsbrieven Week van de Opvoeding.
- Week tegen Kindermishandeling (2018). Diverse nieuwsbrieven Week tegen Kindermishandeling.

Bijeenkomsten, congressen en expertmeetings

- Timm, Timm en Timm, *Symposium GGZ/JGZ, workshop 16-27*, te Papendal op 16 april 2018.
- PPJ&J, *Sturen op kwaliteit*, te Utrecht op diverse data.
- Nederlands Jeugdinstituut, *Wijkprogrammering*, te Rotterdam op diverse data.
- Nederlands Jeugdinstituut, VNG, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, *Bijeenkomst ondersteuning regiovisies HG en KM*, te Utrecht op 4 juni 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, *Expertmeeting Impact-monitoring*, te Utrecht op 15 februari 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, *Workshop Hoe besluit je samen met ouders en kinderen. Van dilemma naar reflectie-tool*, te Amsterdam op 24 mei 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Workshop Dilema's rondom gedeelde besluitvorming*, te Utrecht op 19 april 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, *Preventie a la Zweden*, te Utrecht op 15 februari 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, *Delegatie Deense gemeenten op bezoek bij de gemeente Alkmaar*, te Alkmaar op 19 maart 2018.
- Koninklijke Bibliotheek, *Aan de slag met mediaopvoeding in de bibliotheek*, te Hilversum op 10 april 2018.
- Jeugdzorg Nederland, *Voorzitterschap bijeenkomst Platform Jeugdzorg Nederland over separatie in JZplus*, te Utrecht op 15 maart 2018
- Jeugdregio, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, *Inleiding evaluatie Jeugdwet op deelsessie bijeenkomst regio*, te Amsterdam op 2 februari 2018.
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, VNG, *Inleiding Evaluatie Jeugdwet op regiobijeenkomst Twente voor bestuurders*, te Enschede op 23 februari 2018.
- VNG, *Inleiding Evaluatie Jeugdwet op bijeenkomst Wethouders uit 42 jeugdregio's*, te Amersfoort op 9 februari 2018.
- InHolland, Gemeente Amsterdam, *Deelsessie op startconferentie onderzoek kwetsbare jeugd (16-20) in overgang naar volwassenheid*, te Amsterdam op 1 februari 2018.
- Gemeente Lelystad, *Voorzitterschap Bestuurlijk Overleg onderwijs-jeugd Flevoland en omliggende regio's*, te Lelystad op 11 januari 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Instructiebijeenkomst herziene Richtlijn Ernstige gedragsproblemen*, te Utrecht op 5 maart 2018.

- Nederlands Jeugdinstituut, *Summerschool voor professionele wijkteams*, te Utrecht op diverse data.
- HAN, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Voorlichting over Richtlijnen HAN*, te Nijmegen op 23 januari 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Leernetwerk richtlijnen met HBO's*, te Utrecht op 27 maart 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Leernetwerk richtlijnen met na- en bijscholers*, te Utrecht op 24 april 2018.
- XtraPlus, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Voorlichting over Richtlijnen op Startdag SMW*, te Den Haag op 27 augustus 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Instructiebijeenkomst Instructiebijeenkomst Richtlijn Seksuele ontwikkeling*, te Oisterwijk op 8 november 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Instructiebijeenkomst Richtlijn Seksuele ontwikkeling*, te Hengelo op 7 november 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, *1^e Expertmeeting informele opvoedingsondersteuning vluchtelinggezinnen*, te Utrecht op 25 juni 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, *2^e Expertmeeting informele opvoedingsondersteuning vluchtelinggezinnen*, te Utrecht op 27 november 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, VNG, Movisie, *Bijeenkomst regiovisies huiselijk geweld en kindermishandeling*, te Utrecht op 4 juni 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Nederlands Centrum voor Jeugdgezondheid, *Daadkrachtige steun bij opvoeden en ouderschap*, te Utrecht op 1 oktober 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, *Netwerkbijeenkomst De plek van cliëntperspectief*, te Utrecht op 19 april 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Ontwikkelaarsoverleg Richtlijnen*, te Utrecht op diverse data.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Startbijeenkomst evaluatie Hulpmap*, te Utrecht op 4 juli 2018.
- BPSW, NIP, NVO, SKJ, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Richtlijnenstand op dag van de jeugdprofessional*, te Utrecht op 14 juli 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Eindbijeenkomst evaluatie Hulpmap*, te Utrecht op 11 september 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Netwerkbijeenkomst Leren van, over en met richtlijnen*, te Utrecht op 13 september 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Werkessie Hoe geef je vorm aan het werken met richtlijnen in zelfsturende teams*, te Utrecht op 8 oktober 2018.
- Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie, Nederlands Jeugdinstituut, *Richtlijnenstand op congres KJP*, te Nieuwegein op 30 oktober 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Netwerkbijeenkomst Weten en doen wat werkt*, te Utrecht op 13 december 2018.
- Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie, Nederlands Jeugdinstituut, *Richtlijnenstand op congres KJP*, te Nieuwegein op 30 oktober 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Netwerkbijeenkomst Weten en doen wat werkt*, te Utrecht op 13 december 2018.

- Nederlands Jeugdinstituut, *Kennisnetwerk hbo*, te Utrecht op diverse data.
- Nederlands Jeugdinstituut, *Themabijeenkomst Sociaal Team Delft*, te Delft op 11 oktober 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, *Themabijeenkomst Team Jeugd Delft*, te Delft op 23 oktober 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, *Themabijeenkomst Sociaal Team en Team Jeugd Delft*, te Delft op 8 oktober 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Richtlijnenadviescommissie*, te Utrecht op diverse data.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Clïëntentafel Richtlijnen JHJB*, te Utrecht op diverse data.
- Nederlands Jeugdinstituut, Programma Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming, *Stuurgroep Richtlijnen JHJB*, te Utrecht op diverse data.
- Nederlands Jeugdinstituut, VNG, *Gemeentelijke werkgroep gezinsvormen*, te Utrecht op diverse data.
- Nederlands Jeugdinstituut, Kinderpostzegels, *Miniconferentie Pleegzorg*, te Utrecht op 13 december 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, NVP, *Kennisagenda Pleegzorg*, te Utrecht op 12 juni 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Jeugdzorg Nederland, NVP, *Startbijeenkomst Actieonderzoek Continuïteit pleegzorg*, te Utrecht op 11 december 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, VNG, NVP, Jeugdzorg Nederland, *Startbijeenkomst pilots 'Voor ieder kind een thuis!'*, te Utrecht op 19 november 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, *Monitor Pleegzorg: landelijke cijfers 2017*, te Amersfoort op 29 maart 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, NVP, *Expertmeeting Verlengde Pleegzorg*, te Utrecht 17 april 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Hogeschool Leiden, *Kwaliteitskader Gezinshuizen: inputteams en klankbordgroep*, te Utrecht op diverse data.
- Nederlands Jeugdinstituut, *Startbijeenkomst doorontwikkeling Monitor Pleegzorg*, te Utrecht op 16 oktober 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie, *Inspiratiemiddag integrale specialistische jeugdhulp*, te Utrecht op 24 april 2018.
- PPJ&J, *Regiobijeenkomsten*, te Zwolle en Eindhoven op 18 en 30 oktober 2018 en 13 november 2018.
- PPJ&J, *Informatiebijeenkomsten*, o.a. te Zwolle op 14 mei 2018.
- Nederlands Jeugdinstituut, *Afstemming Richtlijnen jeugd*, diverse data te Utrecht.

Kennisateliers, kenniskringen en kennispraktijknetwerken

- Valkestijn, M.: *Landelijk strategisch overleg jongerenwerk*, 2 bijeenkomsten op diverse data gedurende 2018, 30 deelnemers.
- Valkestijn, M., Sleeuwen, W. van: *Jeugd en ouders als partners*, 1 bijeenkomst op 19 maart 2018, 12 deelnemers.
- Valkestijn, M.: *Participatie van jongeren met psychische problemen*, 1 bijeenkomst op 28 mei 2018, 20 deelnemers.
- Donker, A.: *Outcome-metingen: hoe zit dat bij u?*, 1 bijeenkomst op 24 mei 2018, 5 deelnemers.
- Donker, A.: *Outcome in jeugd en WMO – Utrecht West*, 11 bijeenkomsten op diverse data gedurende 2018, 65 deelnemers.
- Beekhoven, E. van: *Opvoeden en opgroeien*, 3 bijeenkomsten op diverse data gedurende 2018, 15 deelnemers.

Lezingen

- Kraak, A., Gorissen, W.H.M. – *Is there a need to transform to new ways in monitoring, to support transformational learning in complex problems?* Ter gelegenheid van ISPCAN, Praag 2018.
- Kraak, A., Gorissen, W.H.M. – *Developing monitoring systems and data for transformational learning in complex problems*. Ter gelegenheid van ISPCAN, Praag 2018, working group on data collection.
- Ooms, H., Erdal, Z. – *De kunst van het implementeren en borgen*. Ter gelegenheid van het Symposium Oog voor interactie 2018.
- Hoex, J. – *Pedagogisch perspectief op babymaatregelen in het IKK*, Ter gelegenheid van het BBMP-congres 2018 De IKK-Babyplannen: Voeden, verbeteren of verwerpen?
- Valkestijn, M., Rutjes, L. – *Onderzoek naar cliëntervaring jeugdhulp*. Ter gelegenheid van het congres Jeugd in Onderzoek 2018, te Amsterdam, 24 mei 2018.
- Beekhoven, E. van, Berns, J.M. – *Media, gewoon opvoeden*. Ter gelegenheid van de masterclass Beeldschermverslaving Windesheim 2018.
- Gorissen, W.H.M. – *Evidence-based werken? Of samen lerend doen wat werkt?* Ter gelegenheid van het Simea Congres 2018 (onderwijs, zorg en diagnosetek voor kinderen en jongeren met auditieve en/of communicatieve stoornissen).
- Kraak, A., Gorissen, W.H.M. – *In or out of the box.; towards customized care for maltreated children and their families*. Ter gelegenheid van het BASPCAN International Congress 2018.
- Gorissen, W.H.M. – *Ontwikkelingen in het jeugdveld: effectief werken in een dynamisch veld*. Ter gelegenheid van de NSPOH leergang 2018 voor nieuwe bestuurders en manager in de publieke gezondheid.
- Hoex, J., Verweij, S. – *Wet IKK: een zegen of een vloek voor 0-jarigen? Pedagogische implicaties voor baby's in de opvang*. Ter gelegenheid van het Logacom congress Babyopvang 2018.
- Hageraats, R.S. – *Samen werken aan kwaliteit- een volgende stap in de verbinding onderwijs-jeugd?* Ter gelegenheid van de Netwerkbijeenkomst directeurs samenwerkingsverbanden PO Brabant en Zeeland 2018.
- Gorissen, W.H.M. – *Evidence-based werken in de jeugdhulp*. Ter gelegenheid van de interdisciplinaire minor Kindermishandeling en verwaarlozing 2018; een levensloopperspectief.
- Gorissen, W.H.M. – *Alicia: de betekenis voor de jeugdhulp*. Ter gelegenheid van de strategische tafel jeugd Midden-Holland 2018.
- Gorissen, W.H.M. – *Botsende waarden in de jeugdhulp*. Ter gelegenheid van de debatserie botsende waarden 2018, De Balie.
- Gorissen, W.H.M. – *Alicia: de betekenis voor de jeugdhulp*. Ter gelegenheid van de strategische tafel jeugd Flevoland 2018.
- Gorissen, W.H.M. – *Onderzoek maatschappij en gezondheid*. Ter gelegenheid van het minisymposium opleiding maatschappij & gezondheid NSPOH 2018.
- Gorissen, W.H.M. – *Learning together while doing what works: a new viewpoint on evidence-based practice in car and welfare of children and families*. Ter gelegenheid van EUSARF, Porto Portugal, 2-5 oktober 2018.
- Spoelstra, J. – *Ethics in practice*. College ter gelegenheid van het vak Academic Professional bij Algemene Sociale Wetenschappen, Universiteit Utrecht, 2018.
- Spoelstra, J. – *Wijzer in implementeren*. College ter gelegenheid van het vak Jeugdzorg in beweging bij Pedagogische Wetenschappen, Universiteit Leiden, 2018.
- Bartelink, C. – *Werken met richtlijnen en de Richtlijn Uithuisplaatsing*. Ter gelegenheid van de studiedag NIFP rapporteurs, 18 januari 2018.

- Bartelink, C., Berends, S. – *Richtlijn jeugdhulp en jeugdbescherming / Besluitvorming*. Ter gelegenheid van de Expertgroep Kinderrechters, 13 april 2018.
- Yperen, T.A. van – *Eerste evaluatie Jeugdwet. Na de transitie nu de transformatie*. Ter gelegenheid van de G32, 2018
- Yperen, T.A. van – *Eerste evaluatie Jeugdwet. Na de transitie nu de transformatie*. Ter gelegenheid van de J42, 2018
- Yperen, T.A. van, Veerman, J.W. – *Handen en voeten geven aan de zoektocht naar werkzame elementen*. Ter gelegenheid van het congres Jeugd in Onderzoek 2018, te Amsterdam, 24 mei 2018.
- Caton, B., Yperen, T.A. van – *Cyclisch leren en monitoring in de methodiek wijkprogrammering*. Ter gelegenheid van het congres Jeugd in Onderzoek 2018, te Amsterdam, 24 mei 2018.
- Yperen, T.A. van – *Matching vraag-aanbod. Naar gepaste preventie en zorg*. Ter gelegenheid van de inspiratiedag van het Agentschap Jongerenwelzijn, te Hasselt.
- Yperen, T.A. van, Malmberg, M., Wiegman, M. – *Een kijk en visie op monitoring*. Ter gelegenheid van de inspiratie-middag gemeent 's Hertogenbosch.
- Yperen, T.A. van – *Leiding geven aan transformatie*. Lezing voor het Nederlands Implementatie Collectief, te Utrecht.
- Yperen, T.A. van – *The next phase in implementation science: incorporating the learning*. Ter gelegenheid van het 3rd Nordic Implementation Conference, te Kopenhagen, Denemarken, 2018.
- Yperen, T.A. van, Wiering, D. – *Accounting for the implementation effect in cost-benefit analyses of prevention*. Ter gelegenheid van het 3rd Nordic Implementation Conference, te Kopenhagen, Denemarken, 2018.
- Yperen, T.A. van, Malmberg, M., Wiegman, M. – *Maatschappelijk partnerschap in kwaliteit. Sturen op outcome*. Ter gelegenheid van de Bijeenkomst jeugdwelzijn en jeugdzorg, Rotterdam, 2018.
- Yperen, T.A. van, Ooms, H. – *Rotterdam groeit. Leren en verbeteren door 'Samen lerend doen wat werkt'*. Master-class monitoring voor gebiedsmanagers, accounthouders en aanbieders Rotterdam, te Rotterdam 2018.
- Yperen, T.A. van – *Transformatie: van goed voornemen naar concrete actie*. Presentatie voor de Jeugdhulpregio Zuid-Drenthe, Hoogeveen, 2018.
- Yperen, T.A. van – *Jeugdbeleid voor raadsleden*. Presentatie voor de Nederlandse vereniging voor Raadsleden, te Hengelo, 2018.
- Yperen, T.A. van – *Hoe voorkomen we talentverspilling? Omgang met vragen/problemen van kwetsbare jongeren*. Ter gelegenheid van de Bestuursbijeenkomst Fonds Thomas van Villanova, te Helmond, 2018.
- Yperen, T.A. van – *Huizen van het Kind: ervaringen van de bureaus*. Ter gelegenheid van het EXPOO-congres 'De kracht van de Huizen van het Kind.', te Brussel, 2018.
- Yperen, T.A. van – *Jeugdzorg in 2025*. Ter gelegenheid van het minisymposium ter gelegenheid van het afscheid van de Transitieautoriteit Jeugd / TAJ, te Den Haag, 2018.
- Visscher, L., Evenboer, E., Yperen, T.A. van, Reijneveld, M., Scholte, R. – *What is behind the intervention label? Common and specific elements of interventions for families with multi problems*. Ter gelegenheid van het EUSARF-congres 2018, te Porto, Portugal, 2-5 oktober 2018.
- Bastiaanssen, I. – *Evaluation of the Dutch Youth Act*. Ter gelegenheid van het EUSARF-congres 2018, te Porto, Portugal, 2-5 oktober 2018.
- Bastiaanssen, I., Berends, I. – *10 jaar samenwerken voor effectieve jeugdhulp: SEJN en LDJ*. Ter gelegenheid van het congres Jeugd in Onderzoek 2018, te Amsterdam, 24 mei 2018.
- Bastiaanssen, I. – *Effectief werken in het veranderende jeugdveld*. Ter gelegenheid van het Evenement Inkoop Jeugdhulp Zuid-Drenthe, 2018.
- Bastiaanssen, I. – *Effectief werken in het veranderende jeugdveld*. Ter gelegenheid van het TIJ Rotterdam, 2018.

- Donker, A. – *Outcome in jeugdhulp*. Ter gelegenheid van de Zorgmarkt Utrecht-West, te Utrecht, 2018
- Donker, A. – *Outcome in jeugdhulp*. Ter gelegenheid van het J42 Netwerk, 2018
- Donker, A., Yperen, T.A. van – *Outcome: hoe werkt dat bij u?* Ter gelegenheid van het congres Jeugd in Onderzoek 2018, te Amsterdam, 24 mei 2018.
- Foolen, N. – *Vakmanschap en Richtlijnen JHJB*. College bij de Universiteit van Utrecht, te Utrecht, 2018.
- Baat, M. de – *Monitoring the development of children in foster care*. Ter gelegenheid van het EUSARF-congres 2018, te Porto, Portugal, 2-5 oktober 2018.
- Baat, M. de – *Zorgteam: samen voor de best mogelijke zorg aan het kind*. Ter gelegenheid van de bijeenkomst Jeugdformaat over zorgteams, 2018.
- Baat, M. de – *Inspiratiesessie: aan de slag met Methodisch Matchen!* Ter gelegenheid van de bijeenkomst van Parlan, 2018.
- Baat, M. de, Lekkerkerker, L. – *Monitor Pleegzorg*. Ter gelegenheid van het Landelijk Overleg Pleegzorg-aanbieders, 2018.
- Loo, P. van der, Baat, M. de – *Jeugdhulp in Gezinsvormen.... zo kan het!* Ter gelegenheid van de Voor de Jeugd-dag 2018.
- Lekkerkerker, L., Driedonks, M. – *Sturen op kwaliteit in de jeugdhulp*. Ter gelegenheid van de Week 'Contracteren in het Sociaal Domein', 2018.
- Lekkerkerker, L., Addink, A. – *E-college Beroepsontwikkeling*. Ter gelegenheid van het congres Jeugd in Onderzoek 2018, te Amsterdam, 24 mei 2018.
- Stals, K. – *Een visie op implementatie*. Ter gelegenheid van een bijeenkomst van de Academische werkplaats SAMEN, 29 november 2018.
- Stals, K. – *De professional van 2020*. Ter gelegenheid van een bijeenkomst van OKT, te Amsterdam, 8 februari 2018.
- Reusien, D., Sieffers, N., Stals, K. – *Samenwerken met cliënten: samen beslissen*. Ter gelegenheid van de dag van de Jeugdprofessional 14 september 2018.

Lidmaatschappen (advies)orgaan

- Verweij, S., redactieraadlid, *Redactieraad Kiddo*.
- Yperen, T.A. van, lid, *Gezondheidsraad, beraadsgroep Volksgezondheid*.
- Yperen, T.A. van, lid, *Wetenschappelijke Adviesraad Raad voor de Kinderbescherming*.
- Yperen, T.A. van, lid, *Vakgroep Kennis- en ontwikkelcentrum Sociaal Domein / PIANO0*.
- Yperen, T.A. van, lid, *Klankbordgroep Verspreiding en Implementatie Impuls (VIMPS) ZonMw-programma 'Effectief werken in de jeugdsector: Algemeen werkzame factoren, Praktikon / lectoraat Werkzame factoren in de Jeugd- en Opvoedhulp (WFJO)*.
- Yperen, T.A. van, lid, *Stuurgroep Taal verbindt – implementatie GIRFEC-model in Nederland, Nederlands Jeugdinstituut*.
- Yperen, T.A. van, lid, *Begeleidingsgroep Kwaliteitsmonitor Jeugdhulp regio West-Brabant West, Praktikon/INIT18/TNO*.
- Yperen, T.A. van, lid, *Wetenschappelijke Raad Academische Leerplein Noord Kennemerland, Samenwerkingsverband, VO/VSO Noord-Kennemerland*.
- Stals, K., lid, *Begeleidingsgroep Kwaliteitsmonitor Jeugdhulp regio West-Brabant West, Praktikon/INIT18/TNO*.
- Stals, K., lid, *Programmacommissie Richtlijnen jeugdgezondheidszorg, ZonMw*.
- Stals, K., lid, *Nederlands Implementatie Collectief, Nji/Trimbos Instituut/ZonMw/VUMc*.
- Gorissen, W., lid, *Consortium Destigmatisering en Sociale Inclusie*.

- Kooijman, K., lid, *Begeleidingscommissie Prevalentieonderzoek kindermishandeling*.
- Kooijman, K., lid, *Begeleidingscommissie Justitiële interventies bij kindermishandeling*.
- Hoex, J., lid, *Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra*.
- Hoex, J., lid, *Klankbordgroep Landelijke Kwaliteitsmonitor Kinderopvang*.
- Hoex, J., lid, *Werkgroep European Quality Framework*.
- Hoex, J., lid, *Werkplaats IKC ontwikkeling*.
- Baat, M. de, lid, *Kerngroep Actieplan Pleegzorg*.
- Baat, M. de, lid, *Programmaraad Pleegzorg Kinderpostzegels*.

Trainingen

- Berens, S., Foolen, N., *Gedeelde besluitvorming in de JGZ*, diverse data 2018. Aantal bijeenkomsten: 4, aantal deelnemers: 160.
- Versteeg, C.G., Kerkhof, L., *Train de trainer, reflecteren met je team*, 10 april 2018. Aantal bijeenkomsten: 1, aantal deelnemers: 11.
- Versteeg, C.G., Kerkhof, L., *Reflecteren met je team*, 10 april 2018. Aantal bijeenkomsten: 1, aantal deelnemers: 11.
- Berns, J.M., *VVE Thuis*, diverse dat 2018. Aantal bijeenkomsten: 2, aantal deelnemers: 24.
- Hageraats, R.S., *Module Jeugd in opleiding de Effectieve professional sociaal domein*, 26 maart 2018. Aantal bijeenkomsten: 1, aantal deelnemers: 15.
- Hageraats, R.S., *Module Jeugd in opleiding de Effectieve klantmanager VAK, 2e groep*, 29 januari 2018. Aantal bijeenkomsten: 1, aantal deelnemers: 20.
- Sleenwen, W. van, Lekkerkerker, L., *CAP-J training*, diverse data 2018. Aantal bijeenkomsten: 4, aantal deelnemers: 50.
- Sleenwen, W. van, Lekkerkerker, L., *Gecombineerde CAP-J en STEP training*, diverse data 2018. Aantal bijeenkomsten: 2, aantal deelnemers: 25.
- Bartelink, C., Kooijman, K., *Zorgvuldig beslissen in onveilige opvoedingssituaties en gebruik van de LIRIK*, diverse data 2018. Aantal bijeenkomsten: 8, aantal deelnemers: 120.
- Saris, M., Adriaans, N., *Storytelling and storyweaving*, diverse data 2018. Aantal bijeenkomsten: 4, aantal deelnemers: 20.
- Eersel, E. van, Verweij, S., *Werken met baby's, diverse data 2018*. Aantal bijeenkomsten: 10, aantal deelnemers: 133.
- Addink, A., *Werkbijeenkomst eerste selectie interventies voor erkenningstraject*, diverse data 2018.
- Berens, S., Foolen, N., *Richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming*, 25 januari 2018. Aantal bijeenkomsten: 1, aantal deelnemers: 40.
- Versteeg, C.G., Foolen, N., *Reflecteren met je team*, 9 oktober 2018. Aantal bijeenkomsten: 1, aantal deelnemers: 10.
- Berens, S., Foolen, N., *Scholing AKJ-vertrouwenspersonen in de jeugdhulp*, 25 januari 2018. Aantal bijeenkomsten: 1, aantal deelnemers: 40.
- Hoex, J., Schoemaker, J., *Train de trainer Oog voor interactie*, diverse data 2018. Aantal bijeenkomsten: 4, aantal deelnemers: 14.
- Stals, K. *Scholingsdag Richtlijnen en tuchtrecht voor Tuchtcolleges van SKJ*, januari 2018. Aantal bijeenkomsten: 1. Aantal deelnemers: 50.

Websites

Websites die door het Nederlands Jeugdinstituut worden beheerd.

- www.nji.nl
- www.youthpolicy.nl
- www.europeansolidaritycorps.nl
- www.erasmusplus.nl
- www.goedepraktijkvoorbeelden.nl
- www.sejn.nl
- www.richtlijnenjeugdhulp.nl
- www.wijkteamswerkenmetjeugd.nl
- www.weekvandeimplementatie.nl
- www.weekvandeopvoeding.nl
- www.weektegenkindermishandeling.nl

Nederlands Jeugdinstituut

Postbus 19221
3501 DE Utrecht

T 030 230 6344
E info@nji.nl
www.nji.nl